Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6 00
Za pol leta - - - - - $3 00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 — Entered as Second Class Matter, September 21. 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. — TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 148. — ŠTEV. 148. — NEW YORK, FRIDAY, JUNE 25, 1926. — PETEK, 25. JUNIJA 1926. — VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

BRIAND STVORIL SVOJE DESETO MINISTRSTVO

Briand je stvoril svoj deseti kabinet, s Caillauxom kot finančnim ministrom. — Obrnil se je na levico za podporo ter opustil Poincareja, Painleveja in Doumerja. — Caillaux je za varčevanje. Podpora poslanske zbornice je dvomljiva.

PARIZ, Francija, 24. junija. — Aristide Briand je stvoril svojo deseto vlado. To ni vlada kot jo je nameraval ustanoviti pred osmimi dnevi, ko je imela resignacija Raoul Pereta za posledico resignacijo vsega kabineta. To tudi ni vlada republikanske koncentracije, s preiskušenimi voditelji na čelu, katero je skušal dvakrat stvoriti tekom tega tedna.

Kljub temu pa je močna raditega, ker je sprejel Joseph Caillaux mesto finančnega ministra. Caillaux pozna svoj posel ter ima že definitiven program ekonomije in reform.

V ostalem pa je novi kabinet najbolj značilen radi tega, ker je potisnjen Paul Painleve z mesta vojnega ministra.

Na mesto vojnega ministra je bil imenovan general Guillaumat, njegov tajnik je postal polkovnik Picot, načelnik zveze "Geules Casses" ali mož, ranjenih na obrazu tekom vojne.

V novi kombinaciji nima nobenega mesta prejšnji predsednik Poincaré in tudi ne senator Paul Doumer.

Ta precej krotek rezultat mrzličnih pogajanj, ki so se vršila ves ta čas, ter skrivnostnih sestavljanj programov je vse zelo presenetil.

Do včeraj je zavzemal Caillaux stališče, da ne bo prevzel mesta finančnega ministra, razven če postane ministrski predsednik ter dobi potrebno polnomoč.

Do včeraj zjutraj je Briand še vedno prosil Poincareja, naj prevzame finančno ministrstvo, čeprav je do takrat že vedel, da bo Caillaux prevzel mesto, če bi postalo prazno.

Odklonitev Poincareja je uničila kombinacijo. Njegovi politični nasprotniki socijalistične in radikalno socijalistične stranke, so bili zadovoljni s tem, da služi kot finančni minister, a niso hoteli, da bi prevzel kako drugo mesto v kabinetu.

Painleve kot njih predstavitelj je to stališče dobro pojasnil ter ni hotel služiti s Poincarejem, razven če bi slednji prevzel najbolj nevarno mesto.

Vspričo te dvojne odklonitve ni prostajalo Briandu nič drugega kot prenehati s svojimi poskusi, da ustvari neke vrste unijsko vlado.

V svojih dveh pogovorih z M. Cailauxom, je pridobil Briand prejšnjega izgnanca zase ter mu dal poleg ministrstva še nadaljno čast in polnomoč podpredsedništva sveta ter avtoriteto, da nastopa z dekreti, v kolikor prideta pri tem vpoštev ekonomija in omejitev.

Caillaux pa je hotel nekaj več kot le to negativno obliko sile, a Briand ni mogel nuditi ničesar več.

Po svojem ustroju je novi kabinet v glavnem levičji, ker obsega devet radikalnih socijalistov napram desetim članom ostale levice in zmernih strank.

Mrs. Carvert so obesili v Angliji.

Kljub zatrdilom, da je nedolžna, je bila včeraj obešena neka ženska, ki je bila spoznana krivim umora svoje gospodinje.

MANCHESTER, Anglija, 24. junija — V notranjosti sivih, turobnih zidov Strangeway jetnišnice, je bila danes obešena mati treh otrok Mrs. Louise Calvert.

Bila je spoznana krivim, da je zadavila svojo gospodinjo Mrs. Lily Waterhouse. Prav do svojega zadnjega trenutka je trdila na smrt obsojena, da je nedolžna.

Usmrčenje je bilo izvršeno, čeprav je bila vložena pri ministru za notranje zadeve peticija, katero je podpisalo na tisoče ljudi.

Imenovani visoki uradnik je izjavil, da ne more najti nobenega razloga, vsled katerega bi priporočil kralju pomiloščenje. Med onimi, ki so bili najbolj neumorno zaposleni z zbiranjem podpisov, je bil mož na smrt obsojene, ki je živel ob času, ko je bil izvršen umor, ločeno od nje.

Mrs. Calvert je bila aretirana dne 2. aprila. Smrtna obsodba je bila proglašena dne 7. maja. Še predno je bila izrečena obsodba, je izjavila, da se čuti zopet mater in da naj se raditega preloži izvršitev smrtne obsodbe. Po angleškem prizivnem postopanju je nato zaprisegel sodnik poroto, obstoječo iz žensk, ki naj bi vprizorile potrebno preiskavo. Ta preiskava pa je imela negativen uspeh.

Milijoni za prohibicijo.

Za uvedbo prohibicije so izdali $35,000,000. — Nadaljne velike svote so tudi izdali v poskusu, da izvedejo tozadevne postave.

WASHINGTON, D. C., 24. jun. Senator Reely iz West Virginije, demokrat, je predložil včeraj resolucijo, koje namen je preprečiti, da bi zavzel William S. Vare iz Pennsylvanije, v slučaju da bi bil v jeseni izvoljen, svoje mesto v senatu.

Resolucija je v zvezi z razkritji, da se je izdalo pri primarnih volitvah za senat v Pennsylvaniji več kot $600,000 v interesu Vare-a. Soglasno z resolucijo, naj bi bil diskvalificiran za svoje mesto vsak senator, če je izdal za svojo izvolitev več kot $10,000.

V včerajšnjih razpravah pred senatnim komitejem, ki preiskuje primarno volitveno kampanjo v Pennsyvaniji, so pričeli razpravljati o stroških, katere je imela Antisalonska Liga, da spravi 18. amendment v ustavo.

Kot priča je bil pokhican generalni pravdnik Lige, Wayne Wheeler. Zaslišal ga je senator Reed. Wheeler je priznal, da je Liga "investirala" $35,000,000 v prohibicijo.

Predložil je pobotnice, dohodke in izdatke Lige izza uveljavljenja prohibicije, iz katerih je razvidno, da je izdala narodna organizacija izza leta 1920 do konca 1925 $3,423,766 za izvedenje postave.

K tem številkam pa je treba dostaviti nadaljne izdatke, kot je rekel Wheeler. Organizacija ima kampanjski sklad, kojega obsega ni razkril. Ta sklad je za politično delovanje narodne organizacije ter njenih državnih panog. Sklade se uporablja, da se porazi nasprotnika prohibicije. Namignilo se je, da je skupna višina ten skladov zelo velika.

Komitej je odposlal danes zvečer še več pozivov na politike v Pennsylvaniji, naj nastopijo pred njim.

Senator Reed čaka še vedno na nastop Thomas W. Cunninghama iz Pennsylvanije, zakladničarja republikanskega državnega komiteja ter podpornika William S. Vare. Dosedaj ni bilo še mogoče ugotoviti njegovega bivališča.

Nadaljna, zelo zaželjena priča je sodnik O'Connor, ki je sporočil, da je bolan.

Nova francoska ofenziva v Siriji.

Francozi so otvorili v Siriji novo ofenzivo. — Ojačenja iz Maroka so že dospela na lice mesta.

BEIRUT, Sirija, 24. junija. — S pomočjo ojačenj iz Maroka so otvorili Francozi novo ofenzivo proti Džebel Druzom. Dve koloni sta se pričeli pomikati iz Salkgad in Seteida ter se bosta najbrž združili v treh dneh v notranjosti Džebel dežele.

Medtem pa se je položaj v Damasku še nadalje poslabšal za Francoze. Sirci napadajo iztočna vrata vsako noč, a dosedaj so jih še vedno vrgli nazaj v bojih iz bližine.

Francozi so otvorili intenzivno obstreljevanje s težkimi topovi na Ghuta vrtove. Dve vasi, obdani od vrtov, sta že izpremenjeni v kup razvalin. Uničenje večjega dela krasnih vrtov, ki tvorijo oazo krog Damaska, in ki so bili slavni skozi tisočletja, je le še vprašanje kratkega časa.

Laški fašisti in Liga narodov.

Italija se ne bo udeležila delovanja, če se ne bodo utihnili protifašisti v Ženevi. — Švicarski zunanji minister Motta je razkril to italijansko pretnjo.

ŽENEVA, Švica, 24. junija. — Italijanska vlada je pred kratkim informirala švicarsko vlado, da bo prenehala s svojo aktivno soudeležbo v Ligi narodov, če se bodo vršili kaki proti-fašistovski sestanki v Ženevi.

To presenetljivo diplomatično izjavo je objavil včeraj v švicarskem zveznem svetu zunanji minister Motta v odgovor na interpelacijo nekega socijalističnega poslanca glede intervencije italijanskih fašistov na socijalističnem zborovanju, k nje bilo prirejeno na čast Matteottiju.

Švicarska vlada je vprizorila vse mogoče napore, da potolaži Italijane, a Švica vztraja trdno pri svojem dostojanstvu kot suverena država.

Informirala je sicer italijansko vlado, da bo vprizorila vsak mogoči napor, ki bi motil mirovne delegate pri Ligi ter vznemirjal inozemske vlade, a je izjavila tudi povsem odkrito, da so izključno le italijanski fašisti odgovorni za zadnji spopad, ker so navalili na socijalistični sestanek ter ga prekinili.

Zgodovina zadnjega dogodka, kot ga je pojasnil včeraj Motta, se je pričela z obiskom italijanskega poslanika, ki je naprosil, naj se prepove socijalistični sestanek, ker bi vznemiril italijanske fašiste v Ženevi ter tudi gotove italijanske delegate.

Motta je naprosil oblasti v Ženevi, naj prepovedo sestanek, a državni svet v Ženevi je to odklonil, češ, da bi taka akcija povzročila več zadreg in slabega razpoloženja kot bi ga mogel povzročiti sestanek.

Posledica tega je bila, da je prišlo na sestanek kakih dvajset fašistov v trdno sklenjeni skupini. Ko je neki govornik označil Mussolinija kot morilca, so pričli fašisti nazdravljati Mussoliniju ter skušali zadušiti glas govornika s tem, da so tolkli s palicami ob tla.

Takoj se je vnel boj, in policija je bila prisiljena aretirati dvanajst fašistov, da jih reši iz rok razkačene ljudske množice. Med aretiranimi Italijani sta bila tudi dva člana Mednarodnega delavskega urada in član štaba Lige. Vsi trije uživajo diplomatično imunost.

Dan po tem dogodku se je oglasil italijanski poslanik zopet pri Motti ter mu sporočil, da je z obžalovanjem izvedel za dogodek, posebno ker se ni zdelo zveznemu svetu primerno intervenirati.

Dostavil je, da bi bila italijanska vlada prisiljena odpoklicati svoje delegacije iz Ženeve, če bi se taki dogodki ponavljali, kajti take delegacije ne morejo izvršiti svoje naloge, razven če so obdane od atmosfere miru (!).

Motta pa je odgovoril, da je zvezna švicarska vlada popolnoma brez krivde ter prosil poslanika, naj pojasni svoji vladi, da zre švicarska vlada neodobravalno na intervencijo fašistov na zborovanju, ker je nudila ta intervencija pretvezo za nove zadrege.

Najnovejši načrt Mussolinija.

Mussolini namerava poročiti svojo hčerko z italijanskim prestolonaslednikom. — S tem bi prišla tudi slovanska kri v "pristno" rimsko. — Nevesta je stara petnajst let.

CHIASSO, Švica, 24. junija. — Tukaj kroži govorica, da namerava Benito Mussolini, diktator Italije, zvezo s savojsko dinastijo. Njegov namen je baje poročiti svojo hčerko Eddo z italijanskim prestolonaslednikom Umbertom, da bo v bodoče kot edini tast bodočega kralja še večja moč za prestolom kot je že sedaj. Ne ve se še, odkod izvirajo te govorice, ki pa ne utihnejo in ljudje si pravijo pomembno: — Kjer je dim, tam mora biti tudi ogenj.

Govorica se je širila le ustmeno, kajti listi si je niso drznili omeniti.

Edda Mussolini je stara petnajst let ter se nahaja v nekem samostanu v bližini Florence, kjer dela svojim vzgojiteljicam življenje skrajno naporno.

Kot se glasi, je samovoljna in trmoglava, se noče vkloniti nikaki disciplini in če jo pozovejo, naj se pokori pravilom zavoda kot druge deklice, ki prihajajo vse iz knežjih in aristokratičnih hiš, pravi očabno: — Jaz sem Mussolinijeva hči.

Ne ve se še, kaj pravita kralj in prestolonaslednik k temu načrtu, a oba nimata sploh nobene besede, odkar je Mussolini na krmilu.

Konvencija železniških delavcev.

CHICAGO, Ill., 23. junija. — Devet zvez v železniških delavnicah zaposlenih delavcev se bo sestalo na konvenciji železniškega departmenta Ameriške delavske federacije. Konvencija se bo pričela 28. junija.

Španska bo mogoče zapustila Ligo.

LONDON, Anglija, 22. junija. Zunanji minister je včeraj v poslanski zbornici obžaloval, da se je Brazilija umaknila iz Lige narodov, a je obenem dal izraza upanju, da bo Brazilija nanovo razmišljala o tem svojem sklepu.

Dostavil je, nadalje, da nima sicer nobenega tozadevnega oficijelnega obvestila da bo storila madridska vlada sličen korak, "kar bo istotako obžaloval".

RAZPUST POLJSKEGA SEJMA

Poljska narodna zbornica (Sejm) se je razšla sredi velikanskih kravalov. — Diktator Pilsudski si bo izbral nadaljno zbornico, da da postavno obliko svojemu programu. — Nikdo ne ve, kaj se je pravzaprav pripetilo.

VARŠAVA, Poljska, 24. junija. — Sredi prizorov največjega tumulta se je umaknil včeraj zvečer poljski parlament preteči postavi maršala Pilsudskega ter sklenil izginiti s površja, dokler ne bo ustvarjeno novo zastopstvo, ki bo popolnoma po oblastjo diktatorja ter bo imelo vsaj navidezno postavno avtoriteto.

Za zakljenjemi durmi je zaključil Sejm svoje burno zborovanje, potem ko se niso mogle nasprotujoče si stranke dogovoriti niti glede potrebnih proračunskih odredb. Potem ko so bili časnkarji izgnani iz poslanske zbornice, so povedali razkuštrani člani Sejma zunaj čakajočim poročevalcem, da se je furor povečal do take mere, da so bili prekinjeni vsi posli Sejma.

Politične sile desnice, ki so v zadnjem času stopile na stran maršala Pilsudskega, so se uprle proti njegovim močnejšim zahtevam, a so še vedno podpirale njegove bolj zmerne pogoje. Socijalisti, prejšnji zavezniki Pilsudskega, so navalili na pestro maso nasprotnikov ter skušali raje izsiliti razpust Sejma kot pa privoliti v diktaturo Pilsudskega. Nobenega upanja na beg ni bilo, dokler ni prišel konec seje ter je pomenjalo odgodenje brez definitivne akcije nesrečo za nasprotnike maršala, kakorhitro bi se nahajali izven portalov poslopja narodnega Sejma.

M. Rataj, predsednik poslanske zbornice, ki je resigniral, ne da bi bil navzoč, bo danes mogoče še predsednik ali pa ne. Tekom časa, ki je sledil iz čiščenju galerij, ni vedel noben član, kaj se je pravzaprav zgodilo, a izmučeni in zbegani so vsi poslanci domnevali, da je parlament sklenil raziti se in da so izpremembe v ustavi zagotovljena stvar. V neredu pa ni bilo mogoče storiti ničesar drugega kot odgoditi se začasno ter prepustiti vprašanje komiteju Sejma, ki bo predložil v petek poročila, s katerimi se bo ali ustvarilo ali pa uničilo ustavo naroda.

Tekom včerajšnjih kravalov je sporočila večina članov, da je predsednik Rataj resigniral, a danes so zakonodajalci različnega mnenja o tem.

Poslanci niso vedeli, če je bila proračunska predloga sprejeta, a strogo cenzurirani listi izjavljajo, da bo Sejm sklican šele v petek zjutraj radi resnosti zadev, o katerih mora razpravljati.

Zaenkrat ni še znano, če je prišlo do prelivanja krvi, a sile, ki so zavzemajo za diktaturo, so dokazale, da se je treba podvreči politiki maršala Pilsudskega.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji			Lire		
Din.	500	$ 9.45	Lir	100	$ 4.35
Din.	1,000	$ 18.60	Lir	200	$ 8.40
Din.	2,500	$ 46.25	Lir	300	$12.30
Din.	5,000	$ 92.00	Lir	500	$20.00
Din.	10,000	$183.00	Lir	1000	$39.00

Za pošiljatve, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške $1.—.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za $25. ali manji znesek 75 centov; od $25. naprej do $300. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street — Phone: CORTLANDT 4687 — New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslov državne banke, ter se v soglasju s postavo zamore imenovati banka.

Promet v letu 1925 je znašal $3,992,673.47, v besedah: — trimilijone - devetstodevetdesetdvatisoč-šeststosedemdesettri dolarjev in 47 centov.

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, *president.* **Louis Benedik, *treasurer.***

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.00	*Za New York za celo leto* $7.00
Za pol leta $3.00	*Za pol leta* $3.50
Za četrt leta $1.50	*Za inozemstvo za celo leto* $7.00
	Za pol leta $3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MUSSOLINIJEVA HČI

Laški diktator Mussolini ima petnajst let staro hčer, ki študira v nekem francoskem učilišču.

Včeraj je newyorško časopisje objavilo brzojavko, da je Mussolini vse potrebno skomandiral, da se bo njegova hči poročila z laškim prestolonaslednikom, sinom kralja Viktorja Emanuela.

Laški kralj doslej še ni izpregovoril zadnje besede o tej stvari.

Brez dvoma bo rekel "ja", kot je izrekel ta usodepolni "ja" tudi tedaj, ko mu je pulil in izpulil Mussolini vajeti iz rok.

Menda sta se že dve laški princezi poročili s fantoma, ki nista kraljevskega rodu.

Če pri princezinjah ni veljala starodavna tradicija, je tudi prestolonaslednik ne bo vpošteval.

Za ženo bo vzel Mussolinijevo hčer, najbrž ne tolikoiz ljubezni kot vsled neizprosne volje laškega diktatorja.

Mussolini je še pred dvema letoma hrepenel po laški cesarski kroni.

"Italija mora biti cesarstvo!" je večkrat izjavil.

Ali je hotel sebe ali Emanuela kronati s cesarsko krono, je v naglici in prevelikem navdušenju pozabil povedati.

Želja se mu je izpolnila.

Cesarske krone sicer ne nosi, je pa neoporečni, absolutni vladar Italije.

Bivši ruski car, ki so mu popravici očitali samodrštvo, bi se šel lahko desetkrat skrit pred njim.

Ker pa da večina laškega nevednega ljudstva še vedno nekaj na svojega kralja in postrani gleda Mussolinija, ki tako spretno izpodriva njegovo kraljevsko veličanstvo, ne kaže Mussoliniju drugega, kot vštuliti se v laško kraljevsko rodbino.

Tako bi bile odpravljene vse razlike in vsi predsodki.

Laški kralj bi še naprej "kraljeval", Mussolini pa vladal, kajti od tistih, ki so bolj udani kralju kot njemu, bi ne pretila nobene nevarnost.

H koncu še nekaj.

Predno sklene človek zvezo za vse življenje, mora že vnaprej skrbeti za blagobit svojega potomstva.

V nekaterih državah je uveljavljena nadvse umestna postava, da morajo ženina in nevesto zdravniki preiskati. Le če sta zdrava, se smeta poročiti. To je za mlada zakonca največje važnosti, še večje pa za njune potomce.

O laškem prestolonasledniku je izključen vsak dvom. Njegova mati je jugoslovanske krvi, — hči kršne Črnegore.

Stari Mussolini ima pa nekega hudega zlodja v krvi.

Tako že vsaj zatrjujejo tisti, ki ga bolj natančno poznajo.

Dopisi.

Waukegan, Ill.

Cenjeni: Tukaj vam pošiljam 6 dolarjev za list Glas Naroda, ker mi je naročnina že potekla 20. maja. Prosim, da mi ga še naprej redno pošiljate, ker mi najbolj ugaja. Ima veliko povesti in novic iz starega kraja in drugod. Rojakom ga jako priporočam.

Frank Brnot.

Steelton, Pa.

Dne 28. junija bosta poročena v slovenski cerkvi Sv. Petra Joe Spilič in Mary Beličič. Ženin je po rodu Hrvat in jako priljubljen mladenič. Bo. pokliču je zidar. Nevesta je hči Johna in Ane Beličič, dobro znanega mizarja in stavbinskega podjetnika. Bodi še omenjeno, da je Mr. Beličič že mnogoletni naročnik Glas Naroda in mu je najbolj priljubljen list.

Novoporočencema želim obilo sreče v novem stanu!

Za prihodnje mesece se nam obeta še več ohceti. Kateri bodo tisti junaki, ki bodo skočili v zakonski kurnik, bom poročal pozneje.

Dne 20. junija je imelo društvo Sv. Alojzija, št. 41 K. S. K. J. svojo mesečno sejo in volitev delegatov za konvencijo. Bilo je nad en ducat kandidatov. Boj je bil hud in po vročem boju sta znagala Anton Malešič, sedanji tajnik, kateri ima velike zasluge za društvo in John Simonič, prejšnji predsednik.

Mr. Anton Papič z 2. ceste misli obiskati s svojo soprogo meseca julija svoje sorodnike, znance in prijatelje v Clevelandu in Lorain-u, Ohio.

Vreme imamo hladno in suho. Bilo je sicer nekaj vročih dni, ali večinoma je hladno. za to bodo vsi poljski pridelki zakasneli za par tednov.

Se še oglasim!

Naročnik.

Rockdale, Joliet, Ill.

Ker ni nobenega dopisa iz naše naselbine, sem se jaz namenil napisati par vrstic.

Delavske razmere so tukaj še precej dobre in zasluži se tudi še precej dobro. Ker pa so prišli časi piknikov, ja naše slov. podp. in izob. društvo Planinski raj sklenilo prirediti piknik 4. julija na griču nad Rockdale-om na John Begolovi farmi.

Torej rojaki, katerega veseli, naj se udeleži tega piknika, ker bo zelo zanimiv. Kogar bodo pete srbele, bo imel dosti prilike, da si jih nabrusi. Oni, ki bodo imeli suhe gobe, si jih bodo lahko namočili; zraven bo še dobrega domačega prigrizka.

Obenem opazarjam vse člane in članice našega društva, da se vsi udeležijo tega piknika. Nikar ne pozabite na 4. julij.

Pojdimo vsi na piknik in se razveselimo kakor bratje in sestre enkrat na leto. Naša dolžnost je, da delamo vsi skupaj za napredek društva in v korist naše blagajne.

Z bratskim pozdravom

Anton Bever, dr. tajnik.

Novice iz Jugoslavije

Koliko ima Zagreb prebivalcev.

Kakor javlja zagrebški "Morgenblatt", ima Zagreb po uradnih podatkih danes okroglo 135.000 prebivalcev.

Po verski pripadnosti je 100.000 rimokatolikov, 12.000 pravoslavnih, 9000 izraelitov, 1400 starokatolikov, 1200 protestantov, 600 muslimanov in 400 unijatov

Bivši egiptovski kediv v Splitu.

V Splitu se je mudil te dni bivši egiptovski kediv Abaz Hilmi-paša, ki je na svoji jahti prispel iz Carigrada. Iz Splita nadaljuje potovanje v severno Dalmacijo.

Muzej kralja Petra.

Jugoslovanska država je odkupila vilo Lovčića na Topčiderskem brdu v Beogradu, v kateri je umrl kralj Peter. V vili se bo namestil muzej kralja Petra. Sedaj se v vili vrše razna popravila in v kratkem pričnо z urejevanjem muzeja. Muzej kralja Petra pa — žal — ne bo tako kompleten, kakor se je pričakovalo, ker so se mnogi važni predmeti, ki bi predstavljali veliko vrednost v muzeju, pogubili v dobi evakuacije. Oplenivši kraljev dvor, so Avstrijci in Madžari odnesli celo zbirko umetnin, starega orožja, zlasti Karagjoargjevega, biblioteko in drugo. Ohranjene niso niti vse stvari, ki so bile nabavljene po vojni, niti pohištvo sobe, v kateri je umrl kralj Peter. Vendar pa predstavljajo veliko vrednost tudi oni predmeti, ki so še ohranjeni.

Tovarna orožja v Hercegovini.

Kakor javljajo sarajevski listi, namerava neka velika nemška tvrdka izvršiti svoj stari projekt ter izkoristiti vodno moč reke Neretve. Tvrdka zahteva od države koncesijo na 99 let. Njen načrt je v glavnem izkoriščanje Neretve pri Jablanici, ureditev velike hidrocentrale in velike moderne tovarne orožja. Obenem bi se v tovarni predelaval boksit v aluminij, kar bi bilo v jug. državi velike koristi, zlasti za tovarno aeroplanov.

Velika nesreča na železnici.

Te dni se je pripetila na postaji Brezno velika nesreča, ki bi kmalu zahtevala človeško žrtev. Zvečer je šel železniški uslužbenec Ferdinand Pirš na postaji Brezno po železniškem tiru domov. Za njim je pripeljal istočasno osebni vlak. Pirš je sicer slišal vlak, vendar se ni umaknil, ker je bil prepričan, da vozi vlak po drugem tiru, kar je po novem voznem redu spremenjeno. Stroj je pograbil Pirša in ga vrgel na tla. Pri tem pa mu je popolnoma zmečkal desno nogo pod kolenom. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer so mu morali odrezati nogo.

Na tragičen način ponesrečil.

V vojaški bolnici v Osijeku se je zdravil vojak 41. pešpolka Al. Rebolj, rodom iz Drage pri Škofji Loki. Obolel je bil na pljučnici. V deliriju je na nerazjasnjen način padel skozi okno prvega nadstropja bolnice na kamenito dvorišče, pri čemur je dobil smrtne poškodbe, katerim je podlegel.

Domneva se, da je nesrečni vojak iskal vode ter namesto skozi vrata hotel priti skozi okno k vodnjaku.

Žalostna smrt "Amerikanca".

Seljak Iv. Benakovič iz Županje se je pred leti izselil v Ameriko ter se je nedavno s trdo prisluženimi dolarji vrnil v domovino. Kupil si je čedno posestvo. Te dni je, vračajoč se s polja, padel z voza in si zlomil nogo. Rana je bila težka. Prepeljali so ga v bolnico kjer so mu odrezali nogo. Čez par dni je v bolnici umrl. Ni mu bilo usojeno, da bi užival sad svojega dela.

Krvav politični spopad v Čapljini.

V Čapljini se je odigral krvav politični spopad. Znani radičevec odvetnik dr. Dražič je sedel v gostilni s predstojnikom srezke ekspoziture. Medtem je prišel v gostilno Toma Rebac z učiteljem Krešičem in desetero drugih oseb. Vsi so bili precej vinjeni. Rebac se je takoj začel prepirati z dr. Dražičem, vprašajoč ga: "Ali si ti tisti, ki žali naše frančiškane?" Dr. Dražič je vstal, da se približa Rebčevi mizi. Rebac je pograbil steklenico za pivo ter svojega nasprotnika z vso silo udaril po glavi, tako da mu je razbil čelno kost. Dražiča so nezavestnega prepeljali v bolnico v Mostar, kjer je bil takoj operiran, vendar je skora izključeno da bi ostal pri življenju.

Samomor župnika.

Upokojeni pravoslavni župnik Gjorgje Palič iz Ostre Luke je v Bileču izvršil samomor. Vrgel se je v domači vodnjak, v katerem je utonil. Palič je bil v zadnjem času zelo deprimiran. Ponovno je izjavil, da je najboljša nagla smrt.

Domneva se, da je vzrok njegovega obupnega čina živčno razstrojstvo.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Fordova tovarna v Jugoslaviji.

Največja ameriška tvornica avtomobilov Ford je predložila po svojem zastopniku ministrstvu trgovine in industrije prošnjo za dovoljenje, da sme v jug. državi zgraditi svojo tovarno avtomobilov in bi se tu sestavljali, karosirije pa bi se fabricirale v tovarni. Z ozirom na to bi za sedež tovarne prihajala v poštev samo pristaniška mesta, pred vsem Sušak in Split. Za vodjo tega velikega podjetja bo najbrže imenovan Josip Goričar. Doslej ministrstvo še ni rešilo te prošnje, vendar pa se je nadejati, da ne bo delalo zaprek ameriškemu podjetju.

Umrli v Ljubljani.

Zadnje dneve so bili javljeni sledeči smrtni slučaji:

Roza Staeul, trgovčeva žena, 60 let.

Ignacija Katarina Soško, usmiljenka, 44 let.

Marija Mojškerc, zasebnica, 75 let.

Franc Dvornik, gostač, 72 let.

Gospodarska kriza na Ruskem.

Tudi vrhovni sovjetski poglavarji ne morejo več tajiti, da se nahaja sovjetska Rusija v težki gospodarski, zlasti v težki finančni krizi. Priznati treba, da se sovjetski voditelji z veliko odločnostjo in tudi spretnostjo bore za odpravo te krize, toda ravno tako je jasno, da je sanacija nemogoča, če ne bodo sovjetski voditelji žrtvovali še nekaj komunističnih načel.

Zakaj vzrok sovjetske krize je globok in izvira iz komunistične ureditve države. To tudi uvidevajo sovjetski voditelji, le da tega nočejo in skoraj tudi ne morejo priznati. Vzrok sedanje krize pa je v glavnem v sledečem:

Tudi najbolj zagrizeni komunisti so morali spoznati, da se sovjetski sistem ne more vzdržati če ne pridobe komunisti za sebe kmeta. Zato so se nehale rekvizicije poljskih pridelkov in kmet je postal zopet gospodar svojih pridelkov. Pričel jih je prodajati v mesto in za izkupiček si nabavil industrijske izdelke. Stabilizacija valute je kupno sposobnost vasi še povečala in nujna posledica tega je bila, da so bile zaloge industrijskih izdelkov skoraj izčrpane. Po vsej Rusiji je nastala prava lakota za industrijskimi izdelki in zato se je sovjetska vlada odločila za velike nakupe v tujini, obenem pa je hotela z nakupi strojev dvigniti rusko industrijo.

Komisarijat za zunanjo trgovino je hotel v tujini nakupiti za 1010 milijonov zlatih rubljev raznega bialga (bombaževine, volne, tovarniških izdelkov, produkcijskih strojev), obenem pa je hotel izvoziti za 1105 milijonov žita. Na ta način bi prišla Rusija do preotrebnih industrijskih izdelkov, a obenem ne bi bila ogrožena ruska valuta, ker bi se vsi nakupi krili z izkupički za izvoženo žito.

Dejansko je bila žetev tudi tako dobra, da bi mogla Rusija izvoziti nameravano količino žita. Ni se pa sovjetskim organom posrečilo zbrati potrebno žito in zato je vsa akcija propadla. Zakaj v dobi od oktobra do marca je izvozila samo za 308 milijonov rubljev, dočim je v istem času uvozila za 367 milijonov tujega blaga.

Trgovska bilanca je bila torej prav zelo pasivna in bi se še silno povečala, ker že mi bilo več eksportnega žita na razpolago, dočim je bilo tujega blaga še vse polno naročeno. Zato je morala sovjetska vlada vsa ta naročila preklicati.

Pasivnost trgovinske bilance pa je imela seveda tudi težke posledice na valuto. Valutna zaloga državne banke je padla od 335 milijonov na 230. S tem sicer še ni padlo kritje bankovcev pod zakonito določeno mejo, toda tujina je takoj nižje ocenila rubelj, zlati še, ker je bilo poleg bankovcev v prometu tudi državnih zakladnih listov za 355 milijonov.

Padec valute je kakor vselej, tako tudi sedaj povzročil draginjo in s tem zmanjšajo notranje kupne vrednosti rublja. Ruska vlada je nato hotela dvigniti valuto z deflacijo.

V štirih mesecih je potegnila državna banka iz prometa za 62 milijonov bankovcev in za 37 milijonov državnih zakladnic. Toda niti to ni pomagalo, ker je prepoved prostega prometa s starimi zlatniki in tujimi valutami povzročila, da so te na "črnih" borzah silno pridobile na tečaju.

Sovjetska vlada se je nato odločila k radikalnejšim odredbam. Pričelo se je intenzivno delovanje za dvig ruske produkcije in v ta namen se je dovolilo privatnemu kapitalu, da si sme nakupiti tudi manjše tovarne, dočim se je do sedaj trpel privatni kapital le v trgovini. Da ne bi šel denar v tujino, so se silno zvišale pristojbine za potne liste (na 200—300 zlatih rubljev). Enako so bila silno omejena vsa denarna nakazila v tujino. Proti verižništvu in previsokim cenam so se izdale ostre odredbe in kazen je bila izgon v Sibirijo in zaplemba vsega premoženja. Obenem se je pričela ostra akcija proti korupciji, ki se je zlasti razpasla v raznih zadrugah. Samo v poljedelskih zadrugah je bilo 1579 oseb postavljeno pred sodišče in obsojenih.

Kako resna je gospodarska kriza sovjetske Rusije se vidi iz raznih predlogov sovjetskih voditeljev, v svrho sanacije gospodarskih razmer. Tako priznava Kalinin, da je padla nakupna moč rublja za 10 odstotkov. Predsednik petrograjske borze je priznal na valutni konferenci stalno padanje červonca. Kalinin je vsled tega opozarjal delavce, da se morejo v bodoče zvišati mezde le, če se bo povišala produkcija podjetij, v katerih delajo. Torej čisto kapitalistično stališče Stalin je označil kot škandal, da operira sovjetski statistični urad z nepravimi številkami in vodja urada Popovjev je bil vsled tega odpuščen. Komunistična stranka je izdala številne oklice za povečanje produkcije in se postavlja na kapitalistično stališče, da odvisi število delavcev in višina njih zaposlitve od prometa, produktivnosti in rentabilnosti tovarne.

Obenem pa so tudi spoznali sovjetski voditelji, da je monopol v zunanji trgovini nevzdržljiv. Kakor je izjavil Rikov, tega sicer iz političnih vzrokov ni mogoče javno priznati, toda praktično dobiva to spoznanje vedno večjo veljavo.

Tako se je v Rusiji, kakor povsod drugod izkazalo, da gospodarstvo ne prenese nobenih napačnih eksperimentov in da se morajo tudi komunisti polagoma vračati k zasebni lastnini.

Danes sme biti privatni kapital že gospodar manjših tovaren ne bo dolgo, ko bo gospodarska kriza prisilila komunistične voditelje k še nadaljnim koncesijam.

V nekem angleškem časopisu iz leta 1917, torej izza časa svetovne vojne, je poročilo, da je pri Dračo padla v morje železna blagajna, v kateri je bilo 4500 funtov srebrnega denarja. Denar, katerega so poslali Angleži, je bil namenjen srbski armadi. Potapljači niso našli blagajne.

Le malo je tako srečnih ljudi, da lahko žive od samih obresti. Mnogo je pa takih, ki so si pomagali k udobnejšemu življenju z dohodki svojih prihrankov.

Tudi Vam se nudi taka prilika. Naložite prihranke varno pri nas na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

po

4%

Obresti vam pričnо teči že od prvega julija naprej.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Peter Zgaga

Kalifornijčani so se zavzeli za strožje prohibicijske postave.

Čimbolj bodo prohibicijske postave stroge, temveč grozdja bodo Kalifornijčani prodali.

V Californiji je butlegarija v največjem cvetju.

Iz tega napravi lahko človek svoje lastne sklepe, ki niso Ameriki, še manj pa Californiji v posebno čast.

*

Ameriški milijonar Browning se je pred kratkim poročil z mlado deklico, ki je včeraj praznovala svoj šestnajsti rojstni dan.

Milijonar je star dvainpetdeset let.

Ribničanje imajo značilen pregovor, ki pa v tem slučaju ni na mestu.

Pregovor se glasi: "Bog ljudi pari, Kranjinčan pa buše".

*

Če bi šlo prohibicijonistom vse posreči in vse povolji, bi morala ameriška sodišča vsako najmanjše prekršenje 18. amendmenta najmanj s smrtjo kaznovati. K sreči nismo še tako daleč. Če bi bili, bi bilo vse ameriško prebivalstvo kmalu izstrebljeno s vešalo vred.

*

Govori se o nameravani poroki italijanskega prestolonaslednika z 15-letno Mussolinijevo hčerjo.

Vzemimo, da se bodo te govorice uresničile.

Ali bo v tem slučaju povedel jugoslovanski kralj, kot bratranec ženina, nevesto k oltarju?

*

Ko doseže Angležinja tridesetо leto svoje starosti, dobi tudi volilno pravico.

Sedaj so začele angleške ženske temu odloku odločno nasprotovati. Pravijo, da je ženska že z enoindvajsetimi leti dovolj duševno zrela ter naj ima pravico volit, ko je stara enoindvajset let.

Starost je ženski najtežje priznati. Še tista, ki je stara štiridese let, vam bo le s težavo priznala, da jih bo prihodnje leto devet in dvajset.

*

Neka pisateljica pravi:

Vsaka ženska smatra svojega moža le za medlo senco onega lepega in živahnega mladeniča, v katerega se je pred leti zaljubila in se nato poročila z njim.

Z isto pravico bi lahko tudi zakonski možje istotako sodili o svojih ženah.

*

Znanstveniki so ugotovili, da naša zemlja izhaja od solnca, tako naprimer kot jajce od kokoši.

Solnce je gotovo veselo zakokodajskalo, ko se je iznebilo te svoje nadloge.

*

Ženska zna tako izbirati moškemu kravate, kot moški ženski klobuke.

*

Vsaka ženska vam bo povedala, da je njen oboževalec preveč boječ, da bi postal njen ljubimec in preveč previden, da bi postal njen mož.

*

Eden najbolj veselih in zadovoljnih ljudi na svetu je nemški kajzer.

Domovina mu je izraziла svojo vdanost s tem, da mu je pustila vse neizmerno premoženje.

Na svetu je le ena republika, ki je hvaležna svojemu bivšemu vladarju. To je Nemčija.

Vsako republikanstvo mora imeti svoje meje, toda nemško jih nima.

*

Kljub temu, da je precej mrzlo, vendar hodijo Newyorčani v kopališča ter se solnčijo na morskem bregu.

Ženske tekmujejo med seboj, katera bo imela lepšo kopalno obleko.

Zadnjič sem videl eno, ki je bila lepa kot angelj. Sedela je v pesku ter držala v naročju malo knjižico. Zato tudi ne morem povedati, kakšne barve kopalno obleko je imela na sebi.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

DRŽAVA WEST VIRGINIA.

West Virginia je bila poprej del države Virginia in tekom Civilne vojne je bila sprejeta kot samostojna država v Unijo. Leži južno od držav Ohio in Pennsylvanije in njena površina znaša 24,200 kvadratnih milj; velika je torej kot Bosna-Hercegovina in Dalmacija skupaj. Njeno obličje je raznovrstno — široke doline na vzhodnih in zapadnih straneh in gorovje na vzhodnem delu. Podnebje je v splošnem zmerno, ali v nekaterih delih države so že imeli slano celo v juniju. V gorskem delu sredi gošč lavorike in borovih gozdov je najti led in zmrznjeno zemljo tupatam tekom vsega poletja.

Rudarstvo in druga naravna bogastva. — Po produkciji premoga je West Virginia druga država v Uniji; leta 1924 je produkcija premoga je znašala 110 milijonov ton. Premogovišča Appalachian gorovja se raztezajo od severa do jugozpada preko vse države. Od 15,000 kvadratnih milj premogovišč je skoraj 12,000 produktivnih. V obratu je približno 480 premogovnikov, ki zaposlujejo približno 75,000 ljudi. Premog West Virginije je zlasti primeren za koks in v devetih okrajih se nahajajo velika koksna podjetja.

Toliko petroleja kot naravne ga plina je v tolikih količinah v severozapadnem delu države. Letni pridelek petroleja je znašal 6 milijonov sodov. Skupna mineralne produkcija se ceni na čez 200 milijonov dolarjev na leto.

West Virginia poseduje tudi ogromne gozdove iz koterih prihaja na trg mnogo smrek, popolov, brez, jesenov, borov, jelk in orehovine.

Poljedelstvo in živinoreja. — Za uspešno poljedelstvo mora višočina pokrajine biti manjša od 1500 čevljev nad morsko gladino. Zoto poglavitne industrije višje ležečih delov države so živinoreja gozdarstvo in rudarstvo. Farm je čez 87,000. Glavni pridelki so koruza, seno, krompir in sadje. Dolina Great Kanawha daje najfinejšo pašo v vsej državi. West Virginia slovi zlasti po svoji volni; ostrižine leta 1924 so znašale skoraj dva in pol milijona funtov.

Prst je posebno primerna za jabolka, breskve in drugo sadje. Sladkor in sirup iz javora se prideluje v velikih količinah. Leta 1924 je West Virginia pridelala čez 15 milijonov bušlov koruze, skoraj 4800,000 bušlov ovsa, 6,400,000 funtov tobaka, 7 milijonov bušlov jabolk in skoraj miljon bušlov breskev.

Industrije. — Po statistiki od leta 1923 je bilo tedaj vdržavi 1487 industrijalnih podjetij s 85,661 delavci in z letno produkcijo v vrednosti skoraj 500 milijonov dolarjev. Država ima jeklarne in valjčne mline ,tovarne za steklo, lesna podjetja itd. Industrija železa in jekla se omejuje na mesto Wheeling in na Parkersburg. V okrajih Pocohontas, McDowell in Randolph se nahajajo največje žage trdega lesa na svetu. Čez 1000 podjetij se bavi z lesom. Druga važna industrija so mlini za moko. V državi je tudi 70 podjetij za proizvodnjo koksa, vštevši orjaško podjetje blizu Welch.

Industrijska središča in mesta. Wheeling, ob reki Ohio, 60 milj jugozapadno od Pittsburgha, ki ima skoraj 60,000 duš, je najvažnejše mesto v državi in središče tovarniške industrije. Ima velike plavže livarne železa in kovačnice ter tovarne žebljev, stekla, papirja, parnih strojev usnjevin, volnin lončevin itd. in druge.

Huntington ki ima približno 50 tisoč prebivalcev. ima tovarne za kolesa, les, steklo, cigare, železne litine itd.

Charleston s 40.000 prebivalcev je glavno mesto države. V okolici se prideluje mnogo premoga, petroleja, naravnega plina in soli. Tudi železne rude je tam. Mesto je središče za lesno industrijo v okolici in ima razne tovarne pohištva, stekla, jekla in kemičnih snovi, tri livarne in strojarnice.

Clarksburg ima v okolici premogovnike in je središče rodovitnega poljedeleskega in živinorejskega okraja. V mestu je nekaj livarn, mlinov, žag, opekarn in drugih tovarn.

Morgantpn ob reki Monongahela ima tovarne stekla, vozov itd.

Fairmont je lokalno središče premogovniškega okraja, koksa in lesne industrije ter ima nekoliko predilnic, tovarn stekla, lončevin itd.

Farkersburg ima strojarnice, rafinerije petroleja, žage, livarne, veliko tovarno lopat in tovarne porcelana.

Martinsburg, sredi okraja jabolk in breskev, ima apnerije, mline za moko, za konserve, velike tovarne nogavic in mnogo kamenolomov.

Grafton je mestece z raznimi žagami in mlini, železniško delavnico in tovarnami stekla.

Elkins ima tovarno refrigatorjev in razne mline.

White Sulphur Springs, 80 milj daleč od Charlestona, je znano zdravilišče.

Prebivalstvo in tujerodci. — L. 1920 je skupno prebivalstvo držažave West Virginia znašalo nekoliko čez 1,460,000. Uradno so našteli skoraj 70,000 tujerodnih belokožcev in skoraj 83,000 tukaj rojenih belokožcev od tujerodnih staršev. Izmed tujerodcev je — po uradni statistiki — 14,000 prihajalo iz Italije, čez 6000 iz Ogrske 5800 iz Poljske, skoraj 4000 iz Rusije, 3800 iz Nemčije, 5100 iz Avstrije 3500 iz Anglije, 1500 iz Čehoslovaške, 2800 iz Jugoslavije, itd.

Neki zakoni posebnega interesa za tujerodce. — Ni državnega dohodarinskega davka za vse prebivalce pač pa se nalaga davek za izvrševanje nekaterih obrti. Da vek na dedščino se nalaga na vsako zapuščino čez $500 vrednosti. Zakonita odstotna mera je šest odsto. Od trgovskih potnikov in krošnjarjev se zahteva licenca. Zakonita starost za poroko je 18. leto za moške in 16. leto za ženske, ali vsaka oseba pod 21. letom mora za poroko imeti privoljenje od očeta ali varuha, ali ako teh ni, od matere. Razporoko je mogoča vsled zakonolomstva, ako mož zapusti družino za dobo treh let, ako eden izmed zakonskih je kaznovan v jetnišnico, ali pa, ako eden je črnec in drugi belokožec, in tudi za nekatere druge vzroke.

Vdovo je upravičena do tretine moževe zapuščine. Oče ima pravico razdedinjiti svoje otroke, ako se mu tako zljubi.

Država ima zakon za delavske odškodnine vsled nezgod. State Compensation Commissioner je oblast, ki je pristojna za delavske odškodnine. Največja tedenska odškodnina znaša $16, najmanjša $5.

POSLEDICE DOMIŠLJIJE

Neki angleški list prinaša dokaze, da je po sami domišljiji mogoče umreti. Med drugimi navaja sledeče slučaje:

Nekega sprevodnika sibirske železnice so po naključju zaprli v hladilni oddelek, ki se je nahajal v vlaku. Ko so oni prostor odprli, je ležal sprevodnik na tleh mrtev. S kredo je na steno napisal, koliko trpi na mrazu, končne besede pa so bile: — Jaz umiram. Zdravstvujte! — Na velikansko presenečenje so ugotovili, da je v hladilnici popolnoma normalna temperatura in sicer radi neke napake v aparatu. Strašen mraz je bil torej le v domišljiji nesrečreža.

Pred par leti je neki angleški zdravnik napravil zanimiv poskus. Na smrt obsojenemu zločincu je naznanil, da bo usmrčen s tem, da mu bodo prerezali vratno žilo, da bo tako izkrvavel. Zavezali so mu oči ter ga položili na operacijsko mizo, raz katero je v spodaj nastavljeno posodo curljala voda. Poskusni objekt je bil mnenja, da so kaplje, ki curljajo v posodo, njegova kri. Po preteku petih minut, ko so ga dvignili z mize, je bil v resnici mrtev! — Kapljajoča voda je njegovemu življenju napravila konec, kakor da bi bila res njegova srčna kri.

Pri nekem drugem poskusu so na smrt obsojenega vtaknili v celico, v kateri je ravnokar umrla neka ženska na posledicah azijatske kolere. Povedali pa zločincu tega riso. V drugo celico, ki je bila popolnoma čista in v vsakem oziru higijenična, so zaprli drugega na smrt obsojenega ter mu povedali, d aje tu notri umrla neka ženska za kolero. Obsojenec se je tako prestrašil, da je zbolel na koleri, medtem ko se drugega zločinca bolezen ni lotila.

V Ameriki je reka ženska pila kislino, silno močan strup ter v par urah umrla. Toda pri zdravniškem raztelesenju ni bilo niti sledu zastrupljenja, ker je bila v resnici popila le neko popolnoma neškodljivo barvano vodo, uverjena, da pije gori navedeni strup.

(Ko sem po šestdnevni vožnji z gališkega bojišča prišel v neko sedmograško mesto, se me je zdravnik takoj lotil, ker je bila prestreljena desnica že v opasnem stanju. Ko mi je neopazujočemu drobce kosti vlekel iz podlahta, nisem skoraj nič čutil, toda ko so kosci koščic padali v spodaj nastavljeno posodo, bi pa najraje vsakokrat zavpil. Torej tudi domišljija. Pripomba pisca).

Lutka gospe Rolandove.

Pisateljica zanimivih "Spominov", gospa Rolandova, ki so ji revolucijonarji odsekali glavo, se je nekako v svojem devetem letu zaljubila v svojo čečo.

"No, pa mar zares ljubiš to leseno podobo?" jo je nekdaj vprašal znanec.

"Seveda jo ljubim!" je zatrdila deklica.

"Pa saj ni lepa".

"Mogoče".

"Tudi duhovita ni".

"Ne ni posebno", se je nasmehnila deklica.

"Čemu pa jo potem imaš rada?"

"Ker me tako zvesto posluša!"

V Pragi se je zopet pojavil nek čudežni otrok po imenu Henry Humboldt, po rodu iz Madžarske. Je šele šest let star. a rešuje najtežavnejše matematične naloge v splošno začudenje matematikov in drugih učenjakov.

Če ste se naveličali navadnih...

DOSTI cigaret se tekom desetih let povzpne ter pade.

Toda HELMAR ni navadna, pač pa pristna.

Ko enkrat okusijo vaše ustnice HELMAR ste dobljeni, in čimdalje se družite žnjo, tembolj ji boste naklonjeni.

Seznanite se s

HELMAR

Kraljico izrednih cigaret.

Težave prvega nastopa.

Angleški lord Dufferin je nekoč rekel, da ga ni govornika, kateri ne bi postal nervozen pred nastopom. Eden najboljših govornikov angleške zbornice lordov je bil lord Rerby. Pa se je tresel kot šiba na vodi, dokler ni spregovoril par stavkov. Sam o sebi je trdil, da so mu usta in grlo osušena kot obsojencu, katerega peljejo na vislice, dokler se z govorom ne "ogreje".

John Bright je bil pravi umetnik govora, ob koncu svojega življenja pa je povedal, da so se mu vsakokrat kolena tresla, kadar je imel govoriti večji govor v zbornici in vsakokrat je gojil prikrito željo, da bi predsednik komu drugemu prej podal besedo.

Disraeli, najbolj hladen in samozavesten govornik, je istotako trpel na govorniški tremi. Njegova žena je trdila. da je njen mož najljubeznivejši človek pod solncem, toda silno razburljiv, kadar se je pripravljal na pomembnejši govor. Kadar se je na tak dan peljala ž njim v parlament, ga niti nagovoriti ni smela.

Celo Gladstone je postal nemiren, kadar je stal pred množico vanj uprtih oči. Trepetal je kot pes na vrvici, kadar je vstal, in na obrazu mu je bilo poznati, da trpi. Večkrat je ponavljal, da je vsak veliki govornik od Demostena pa do Burkeja na predvečer kakega velikega govora bil nervozen.

Lord Guilford pripoveduje takole:

Ko sem prvikrat nameraval v zbornici govoriti, sem tresoč se vstal ter spravil dva ali tri stavke iz sebe, potem pa se mi je zamegljilo pred očmi. Zapustil me je spomin ir videl nisem nič drugega kot lasuljo speakerja, katera je postajala vedno večja in večja ter tako narastla, da je bila vsa zbornica ena sama lasulja. Potem pa sem se sesedel na stol.

Gibson Craig je imel nalog, da govori v prilog prestolnemu govoru. Disraelj je pisal o tem svoji sestri: — Craig se je dvignil ter gledal kot zaboden prešič ter — — — molčal. Njegovi prijatelji so mu vzklikali, a on je jedjal, nato je nastal splošen vrišč. — Sledil je presledek, strašen odmor, potem pa se je sesedel. —

Ko je Joseph Addison prvikrat govoril v irskem parlamentu, ni spravil drugega iz sebe, kot: — Gospod predsednik, jaz mislim. — To je ponovil tri do štirikrat, a vsakokrat z močnejšim glasom, a zastonj se je trudil, da bi še kako besedo dodal. Neki poslanec je zaklical: — Addison je že štirikrat mislil, pa še nič ni povedal, kaj. — nakar je vsa zbornica bruhnila v smeh in krohot.

Grof Rochester je imel v zbornici lordov ali angleški visoki zbornici govoriti prvikrat. Vstal je ter pričel: — Gospoda moja, jaz se dvignem tokrat prvikrat, prvikrat. Gospoda moja, svoj govor hočem razdeliti na štiri dele. — Tedaj pa je bil na kraju, pričel je jecljati, stokati, obraz mu je postal rdeč, po daljši pavzi je izvil iz sebe: — Gospoda moja, če se še kdaj dvignem v tej zbornici, da bi govoril, me napodite ali storite z menoj, kar hočete. — (Buren krohoet.)

Neki dober govornik, irski poslanec, ki pa je tudi imel 'tremo', je po svojem govoru vprašal prijatelja, kako mu je govor ugajal. — O prav dobro, le da si predsednika prevečkrat nagovoril z "gospod". — Ti. — mu odvrne poslanec. — ko bi ti vedel, v kakem stanju sem se nahajal, ko sem govoril, bi se mi nič ne čudil, če bi bil presednika ogovoril z "madame".

Da imajo tremo igralci, ko prvič nastopijo, je znana in naravna stvar. Marsikdo se bo pa čudil če mu še ni znano, da imajo tremo tudi najslavnejši igralci, virtuozi itd., ki nastopajo skoraj vsak večer pred izbranim občinstvom. Kubelik ima na primer tremo ne samo v rokah, ampak se mu tresejo celo kolena. Sam trdi, da ga včasih nevidna sila potisne korak naprej. Ko je bil Paderewski še mlad, je zelo trpel na tej bolezni, sedaj ne več.

Tudi angleški zdravniki so občutili zadnji generalni štrajk v Angliji. Pacijentov ni bilo, ker ni bilo na razpolago prometnih sredstev. Bolnik pa ne hodi rad peš, posebno angleški ne, ker so razdalje res prav obsežne.

Zanimivosti o Abesiniji.

Pretirana samozavest Evrope, predvsem Angležem lastno zaničevanje vseh temnopoltnih in drugobarvnih narodov, je vzrok, da si domišljujejo mnogi od naših sodobnikov, da so Evropejci edini pametni ljudje. Marsikdo, ki pride v Abesinijo, postane v tem oziru včasih skeptičen.

Divje romantična Abesinija, politično enclave, krog in krog obdana od tujih kolonijalnih sil, — brez lastnega dohoda k morju, je Abesinija, edina država v Afriki, ki si je znala ohraniti svojo suvereniteto. S svojo — kot trdi legenda — nad 3000letno zgodovino, spada Abesinija med najstarejše in najbolj svojevrstne države Afrike.

Odločujoče je vplivalo na značaj današnje kulture in civilizacije te dežele dejstvo, da je prišla tekom svojega zgodovinskega razvoja zopet in zopet v dotiko in izven dotike z ostalim svetom, pri čemer so trajali presledki često po stoletja.

Stoletja trajajoča izolacija od velikih komunikacij svetovnega prometa je imela za naravno posledico močan konservativen element. Mnoge prastare šege, mnogi prastari nazori in mnoge prastare državne institucije so se ohranile v tej deželi iz davnih časov neizpremenjene. Skupno podlago teh pojavov pa je iskati v Abesincem lastnem globokem religioznem prepričanju. Sveto pismo je še danes prvi temeljni zakon abesinskega cesarstva.

Krščanstvo je prišlo v Abesinijo že v 4. stoletju. Kako, znanstveniki še niso dognali. Zgodovinski razvoj je povzročil, da se to krščanstvo od evropejskega precej razlikuje. Abesinci so monofiziti, privrženci koptične - starokatoliške cerkve. Bili so odločni nasprotniki križarskih vojn, to pa zaradi tega, ker so bili mnenja, da nikakor ne gre, da bi se razširila ljubezen do bližnjega z mečem. Abesinci mislijo, da je Evropa od Boga zapuščena, dočim je Abesinija dežela, nad katero ima Bog svoje dopadenje. Sveti Duh jim je ženski korelat moškega Boga. Ves svet je nastal iz moškega spola, ki daje, in ženskega, ki sprejema.

Onega, ki žali koga radi vere ali verske vaje, preganja oblast uradno, ker se je pregrešil zoper zapovedi krščanske vere, ki prepoveduje vsako versko nasilnost.

Po mnenju Abesincev je dal Bog, kot se je izrazil neki duhovnik, vsaki deželi njene lastne pogoje, da so koristni samo njenemu ljudstvu. S tem je dokazal, da hoče, da je lastnina tako razdeljena, kot jo je razdelil on. Toda Evropejci v svoji zaslepljenosti tega dostikrat ne vidijo. Že stoletja preži "troje hijen", Anglija, Italija in Francija, ob vratih Abesinije, da bi jo požrle, dasi ve vsak otrok, da bi bile somalijske puške ve vsaki od teh treh držav samo v breme. Zaslepljene oči Evropejcev ne vidijo pri tem niti najbolj jasnih božjih znamenj. Abesinija se nahaja kot kaka trdnjava na nedostopnem gorskem ozemlju. — Žarki solnca, ki jo obseva, umore vsakega tujca, če se jim izpostavi le par trenotkov brez tropične čelade, dočim vzbuja Abesincu, ki čepi dostikrat po cele ure mirno na solncu, le dobre misli. Sicer pa je Bog Evropejce itak dovolj jasno zaznamoval. Mari nimajo majhnih, dostikrat grdobarvnih oči? (Abesinci imajo velike, temne in zelo sijajoče oči). Ali ne nosijo mnogi od njih že steklo pred njimi? (Abesinci imajo izredne dober vid). Ali nimajo mnogi Evropejci v ustih namesto zob kose kovine? (Abesinci imajo še v visoki starosti čudovito bele, lepe zobe). Mari se ne razlikujejo njihove postave dostikrat daleč od podobe, po kateri so ustvarjeni? (Abesinski tip je vseskozi lepo raščen, vitek, močan in velik). Vse to naj Evropejci premislijo, potem bodo videli, da niso na pravi poti.

PRI IZPRAŠEVANJU

Učeni pisatelj in sorbonski profesor Villemain je bil nekaj časa naučni minister in je moral včasih predsedovati državnim izpitom. A se je kaj hitro naveličal; že tretji dan je bil razdražljiv, neenakomeren, tupatam ujedljiv.

Na zasedanju leta 1832 (tiste dni je bil objavil svojo razpravo o grškem slovničarju Laskarisu, a je ž njo doživel neznanski polom) se je zaganjal v nesrečnega kandidata, že napol izmedenega, in sicer tako daleč, da mu je s posmehom dal proslulo vprašanje:

— No, pa vzemimo kaj lažjega, da boste lahko zmogli: mogoče veste, koliko lokov je imel Pontus-Euxinus? (Staro ime za Črno morje, pomeni dikrati: evksinski most).

Kandidat vzdigne glavo ter mu zabrusi:

— Da, gospod, toliko kot Laskaris izdaj!

Villemain se ni dal spraviti iz ravnotežja in je brž povzel besedo:

— Izvrstno, gospod, ne spodbujam vas, da postanete profesor, imate pa poklic za novinarja. Odrezati se znate dobro. . . glede na to vam dam prvi red.

Resnica je da je iz tega kandidata postal izvrstni časnikar. Ime mu je bilo Pontmartin; njegove Slovstvene sobote se odlikujejo po živahnosti.

La Fontainovo jabolko.

Slavni basnik La Fontaine je imel navado jesti vsako dopoldne pečeno jabolko. Neko jutro je baje položil tak sad na polico, da bi se shladilo, ter odšel medtem v svojo biblioteko po knjigo. Eden njegovih prijateljev vstopi v sobo, zapazi jabolko in ga sne. Ko se vrli La Fontaine vrne in ne vidi več jabolka, takoj ugane, kaj se je zgodilo. Ves razburjen krikne:

"Za Boga milega, kdo je pojedel jabolko, ki sem ga postavil na polico?"

"Jaz ga nisem", se odreže posetnik.

"Blagor vam, prijatelj".

"Zakaj pa?"

"Ker sem dejal arzenika vanje, da bi zastrupil podgane", je pojasnil prevejani basnopisec.

"Jojmene, arzenik!" zakliče prijatelj, "otroven sem!"

"Pomirite se, dragi moj", veli La Fontaine z nasmehom "saj je samo šala, ki sem jo naredil, da bi izvedel, kdo je snedel jabolko".

PAMETNA ODREDBA

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Letos bodo nad kopališči v Californiji krožili aeroplani, ter imeli s seboj rešilne pasove in reševalce. Kakorhitro bo reševalec koga opazil, da se potaplja, mu bo vrgel iz zraka rešilni pas.

ZAROKA V KRALJEVSKI RODBINI

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Pred kratkim se je zaročil romunski princ Nikolaj z grško princezo Elizabeto, nečakinjo bivšega kralja Konštantina.

NASLEDNIK TURŠKEGA KALIFA

Kaj napravijo tradicije iz človeka, o tem se lahko prepričamo, če zasledujemo obupne boje zavrženih kraljev in cesarjev, ki niti v pregnanstvu nočejo priznati, da je konec njihove pozemske slave, temveč dalje mujejo in vrtajo, da bi se zopet povzpeli na stolec, katerega jim je izpodmaknil veliki vihar. Te značilne borbe za oblast ne najdemo samo pri krščanskih vladarjih, temveč tudi pri mohamedancih.

Kakor kuje in dela neprestano načrte Zita za svojega sina Otona, tako se tudi Viljem Hohenzollernski trudi, da bi si zopet utrdil pozicijo ter na kakršenkoli način obnovil monarhijo. Turčija, katero je prerodil Kemal paša, je pred par leti odpravila sultanat in kalifat, a pregnani sultani in kalifi ter njihovi nasledniki še vedno ne dajo miru. Tudi oni bi radi za vsako ceno obnovili stare razmere, ki so jim dovoljevale patriarhalno veličastje ter jim nudile vso suverenost v turških posvetnih in verskih zadevah.

Ko je umrl Mohamed VI. v San Remu, so sklicali v inozemstvu živeči Turki zborovanje in družinski svet, na katerem je bilo sklenjeno, da se ponudi kalifat princu Abdulu Medžidu, ki živi zelo razkošno v Nizzi. Medžid je sprva omahoval, končno pa pristal na stavljene pogoje. Po turških običajih se je razpečatila oporoka umrlega sultana, ki je zahteval od svojega naslednika, da vztraja v boju in nadaljuje borbo za kalifat ter izraža željo, da bi ga pokopali v Damasku.

Princ Medžid se je takoj v smislu tradicije obrnil na francosko vlado s prošnjo, da bi dovolila pokopati pokojnega sultana v Damasku. Pariška vlada je prošnji ugodila. Ko je bilo to doseženo, je Medžid prosil še italijansko vlado za vojno ladjo, ki naj prepelje telesne ostanke sultana v Sirijo. Tudi Italija je izpolnila prirčevo željo.

Nastalo je pa veliko vprašanje, kako naj se prepelje sultanovo truplo do luke. Mohamedanski pogrebni predpisi namreč strogo zabranjujejo, da bi se truplo mrliča prevažalo na vozu za mrtve kristjane. Zato bodo sultanovo truplo iz San Rema do obale prepeljali na topovski lafeti. Italija bo izkazala pokojnemu sultanu vse vojaške časti, prestolonaslednik princ Medžid pa se bo po pogrebnih svečanostih naselil v San Remu, odkoder bo vodil borbo proti Kemal paši za obnovitev sultanove posvetne in duhovne oblasti.

KRALJEVSKE NAPITNINE

Neki Anglež je v velikem londonskem listu opisal radodarnost raznih kronanih glav.

Kralj Edvard VI. je bil velik nasprotnik napitnin in če se je mogel, se je tej razvadi izognil. Seveda ga je tedanja angleška aristokracija kaj rada posnemala in za služabništvo so bili takrat slabi časi. Drugače pa so ravnali kralji in cesarji, ki so prišli na angleški dvor v obiske. Španski kralj Alfonz je vsak dan razdal nad sto funtov napitnine. Nemški Viljem je bil sploh znan kot radodaren z napitninami. Ko je prvikrat prišel v Windsor, je daroval 2500 funtov, poleg tega pa še razne dragulje višjim dvorjanom. — Ruski car je dal pri enem svojem obisku med služabništvo angleškega dvora razdeliti 3000 funtov. Razen te vsote, pa še 300 funtov v dobrodelne namene. Posebno rad je delil škatlje za nosljanec, seveda posute z biseri in drugimi dragimi kamni.

Kralj Leopold belgijski je rad prihajal v Pariz navadno incognito. A izdajal se je s tem, da je po hotelih in drugod dajal nenavadno visoke napitnine. Franc Jožef pa je bil bolj varčen. Redkokdaj je njegova darežljivost presegala vsoto enega funta na osebo.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Duša popolna ..... 1.—
Marija Varhinja:
v platno vezano ..... .80
v fino platno 1.00
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano..... 1.70
Rajski glasovi:
v platno vezano 1.00
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70
Skrbi za dušo:
v platno vezano ..... .80
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.80
Sveta Ura z debelimi črkami:
v platno vezano ..... .90
v fino platno vez. 1.50
v fino usnje vez. 1.60
Nebesa Naš Dom:
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80
Kvišku srca, mala:
v fino usnje vez. 1.20
Oče naš, slonokost bela 1.20
Oče naš, slonokost rjava 1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano .30
Child's Prayerbook:
v belo kost vezano 1.10
Key of Heaven:
v usnje vezano ..... .70
Key of Heaven:
.. v najfinejše usnje vezano.... 1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik ..... .30
Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši ..... .10
Angleško-slov. in slov.-angl. slovar .90
Boj nalezljivim boleznim ..... .75
Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in narisano .... .35
Domači vrt, trdo vez. ..... 1.—
Domači zdravnik po Knaipu 1.25
Domači živinozdravnik 1.25
Govedoreja .75
Gospodinjstvo ..... 1.—
Jugoslavija, Mehk 1 zvezek 1.50
2. zvezek 1—2 snopič 1.80
Kubična računica, — po meterski meri ..... .75
Katekizem, vezan ..... .50
Kratka srbska gramatika ..... .30
Knjiga o lepem vedenju,
Trdo vezano 1.00
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju ..... .50
Ljubavna in snubilna pisma ..... .50
Mlekarstvo s črticami za živinorejo .75
Nemško - angleški tolmač 1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem .80
Nauk pomagati živini ..... .60
Najboljša slov. kuharica, 668 str. .. 5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob 1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezana 1.—
broširano ..... .75
Nemška slovnica ..... .60
Nemščina brez učitelja —
1. del ..... .30
2 del ..... .30
Pravila za oliko ..... .65
Psihične motnje na alkoholski podlagi ..... .75
Praktični računar ..... .75
Praktični sadjar trd. vez. 3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare .... 1.—
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v pouk ..... .35
Računar v kronski in dinarski veljavi ..... .75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar ..... .60
Sadno vino ..... .30
Srbska začetnica ..... .40
Slike iz živalstva, trdo vezana .... .90
Slovenska narodna mladina, obsega 452 str. 1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar ..... .50
Spolna nevarnost ..... .25
Spretna kuharica; trdo vezana 1.45
broširana 1.20
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3.00
Umni čebelar ..... 1.—
Umni kmetovalec ali splošni poduk kako obdelovati in izboljšati polje ..... .30
Voščilna knjižica ..... .50
Zdravilna zelišča ..... .40
Zgodovina S. H. S., Melik
1. zvezek ..... .45
2. zvezek 1. in 2. snopič ..... .70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide ..... .80
Balade in romance trd. vez 1.25
broš. ..... .80
Četrti zbornik trd. v. ..... 1.—
Peti zbornik, broš. ..... .90
Primož Trubar trd. v. ..... 1.—

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.00
Andersonove pripovedke trda vez. .75
Agitator (Kersnik) trdo vez. ..... 1.—
Azazel trda vez ..... 1.—
Andrej Hofer ..... .50
Beneška vedeževalka ..... .35
Belgrajski biser ..... .35
Beli rojaki, trdo vezano 1.00
Bisernice 2 knjigi ..... .80
Brez zarje trda vez ..... .90
Brez zarje, broširana ..... .80
Bele noči (Dostojevski) t. v. ..... .75
Balkanska Turška vojska ..... .80
Balkanska vojska s slikami ..... .25
Božja pot na Šmarno goro ..... .20
Božja pot na Bledu ..... .20
Burska vojska ..... .40
Bilke (Marija Kmetova) ..... .25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v. ..... .90
Hlapec Jernej ..... .50
Podobe iz sanj. t. v. ..... 1.—
broširano ..... .75
Romantične duše trda vez .... .90
Zbornik trd. v. 1.20
Mimo življenja t. v. ..... 1.—
broširano ..... .80

Cesar Jožef II. ..... .30
Cvetke ..... .25
Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezana 1.40
Ciganova osveta ..... .35
Čas je zlato 30
Cvetina Borograjska ..... .50
Četrtek t. v. ..... .90
Dalmatinske povesti ..... .35
Dekle Eliza ..... .60
Dolenec, izbrani spisi ..... .60
Doli z orožjem ..... .50
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško) ..... .60
Dolga roka ..... .60
Devica Orleanska ..... .50
Duhovni boj ..... .50
Dedek je pravil. Marinka in škrateljčki ..... .40
Elizabeta ..... .35
Fabijola ali crkev v Katakombah .. .45
Fran Baron Trenk ..... .35
Filozofska zgodba 60
Fra Diavolo ..... .50
Gozdarjev sin ..... .30
Gozdovnik (2 zvezka) 1.30
Godčevski katekizem ..... .25
Gruda umira, trda vez. 1.20
Gusarji ..... .90
Hadži Murat, trda vez. ..... .30
Hči papeža ..... 1.—
Hedvika ..... .35
Helena (Kmetova) ..... .40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. .80
broširano ..... .60
Iz dobe punta in bojev ..... .50
Iz modernega sveta, trda vez. 1.40
Jutri (Strug) trd. v. ..... .75

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10.00
Sosedov sin, broš. ..... .40
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetskega cesarja — Med dvema stoloma trd. v. ..... 1.—
6. zvezek; Dr. Zober — Tugomer tr. 1.20
broširano ..... .75

Karmen, trdo vez. ..... .40
broširano ..... .30
Kralj zlate reke in črna brata .... .45
Križev pot, trdo vezan ..... 1.—
Krvna osveta ..... .35
Kuhinja pri kraljici g. nožici, francoski roman ..... .40
Lisjakova hči 30
Lucifer 1.50
Ludovika Beozija ..... .35

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač. ..... .70
2. zv. Otročje igre v pesencah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač. ..... .70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave. ..... .70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju ..... .70
Zbrani spisi, trd. vez. ..... .90

LJUDSKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezana 1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest ..... .50
3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi ..... .50
4. zv. Malo življenje ..... .65
5. zv. Zadnja kmečka vojska ... .75
7. zv. Prihajač ..... .60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ..... .60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ..... .60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ..... .60
12. zv. Iz dnevnika malega porednenca, trdo vezano ..... .60
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brencelj) ..... .60
15 zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja ..... .60
16. zv. Ne v Ameriko. Po resničkih dogodkih ..... .60

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž ..... .60
Igračke, trda vez. ..... 1.—
broš. ..... .80
Mali lord, trdo vezan ..... .80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti.
Trdo vezano 1.00
Mimo življenja, broširana ..... .80
Mladih zanikrnežov lastni življenjepis .75
Mrtvi Gostač ..... .35
Materina žrtev .60
Musolino ..... .40
Mali Klatež ..... .70
Mesija ..... .30
Mirko Poštenjakovič ..... .30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško) ..... 1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht) ..... .25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino ..... .25
Notarjev nos, humoreska ..... .35
Narod ki izmira ..... .40
Naša vas, 1. del, 14 povesti ..... .90
Naša Vas, II. del, 9 pov. ..... .90
Nova Erotika, trd. vez. ..... .70
Naša leta, trda vez ..... .80
Naša leta, broširano ..... .60
Na Indijskih otokih ..... .50
Na Preriji ..... .30
Nihilist ..... .40
Narodne pripovedke za mladino .. .40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 1.50

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebelica ..... .90
V gorskem zakotju ..... .35
Za kruhom ..... .35
Črtice iz življenja na kmetih ..... .35
Babica ..... 1.—
Berač ..... .35
Elizabeta, angleška kraljica ..... .35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje ..... .35
Boj s prirodo, Treskova Urska .... .35
Emanuel, lovčev sin ..... .35
Spisje ..... .35
Beatin dnevnik ..... .60
Grška Mytologija 1.00
Z ognjem in mečem 3.00
Nekaj iz ruske zgodovine ..... .35
Božja kazen ..... .35
Napoleon I. ..... .75

Obiski. (Cankar). Trdo vezano 1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka .. .25
Ogenj tr. v. 1.30
Pesmi v prozi, trdo vez. ..... .70
Prigodbe čebelice Maje trda vez.. 1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht) ..... .25
Pariški zlatar ..... .35
Pingvinski otok tr. v. ..... .90
Pod svobodnim solncem 1. zv. 1.00
Plebanuš Joanes tr. vez. ..... 1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem ..... .50
Poslednji Mehikanec ..... .30
Pravljice H. Majar ..... .30
Povest o sedmih obešenih ..... .70
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku .35
Po strani klobuk, trdo vez. ..... .90
Požigalec ..... .35

Praprečanove zgodbe ..... .25
Patria, povesti iz irske junaške dobe .30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..... .25
Ptice selivke, trda vez. ..... .75
Pikova dama (Puškin) ..... .30
Pred nevihto ..... .35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek ..... .40
2. zvezek ..... .40
Rablji, trda vez ..... .75
Robinzon ..... .60
Revolucija na Portugalskem ..... .30
Rinaldo Rinaldini ..... .50
Slovenski šaljivec ..... .40
Slovenski Robinzon, trdo vezan .... .70
Suneški invalid ..... .35
Skozi širno Indijo ..... .50
Sanjska knjiga Arabska 1.50
Sanjska knjiga, nova velika ..... .90
Sanjska knjiga, mala ..... .60
Spake, humoreske, trda vez ..... .90
Strahote vojne ..... .50
Sveta noč, zanimive pripovedke ... .30
Strup iz Judeje ..... .75
Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918 ..... 1.—
Stritarjeva Anthologija trda vez .. .90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev ..... .30
Svitanje (Govekar), vez. 1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman ..... .80
Sveta Notburga ..... .35
Sv. Genovefa ..... .50
Sredozimci, trd. vez. ..... .60
broš. ..... .40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trdo vez. ..... .90
Machbet, broširana .... .70
Othelo ..... .70
Sen kresne noči ..... .70

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznava Boga ..... .30
7. zv. Jagnje ..... .30
8. zv. Pirhi ..... .30
13. zv. Sveti večer ..... .30
14. zv. Povodenj ..... .30
17. zv. Brata ..... .30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš. .... .50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str. ..... .35
Št. 4. Cvetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broš. .50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str., br. 0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v eem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš. ..... .25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš. ..... .35
Št. 8. Akt št. 113 ..... .01
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš. ..... .70
Št. 10. Ivan Albreht: Andrej Ternouc, relijefna karikatura iz minulosti, 55 str., broš. ..... .25
Št. 11. Pavel Golia: Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš. ..... .35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v4 dejanjih, 91 str., broš. ..... .30
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. ..... .30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris , 236 str., br. .80
Št. 16. Janko Sameo: Življenje, pesmi, 112 str., broš., ... .45
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str., ... .30
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovškega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš. .... .25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš. ..... .50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompači in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš. ..... .45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broš. ..... .25
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br. .30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 355 str., broš.. ..... .80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja .. .80
Št. 26. L. Andrejev: Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str. br. .35

Št. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. ..... .35
Št. 31. Roka roko ..... .25
Št. 32. Živeti ..... .25
Št. 35. Gaj alustij Krisp: Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš. ..... .50
Št. 36. Ksaver Meško: Listki, 144 str., ... .65
Št. 37. Domače živali ..... .30
Št. 39. La Boheme ..... 1.—
Št. 46. Magola ..... .40
Št. 47. Misterij duše ..... 1.—
Št. 48.Tarzanove živali ..... .90
Št. 49. Tarzanov sin ..... .90
Št. 50. Slika De Graye 1,20
Št. 51. Slov. balade in romance .... .80
Št. 52. Sanin 1.50
Št. 54. V metežu ..... 1.—
Št. 55. Namišljeni bolnik ..... .50
Št. 56. To in onkraj Sotle ..... .30

SPILMANOVE PRIPOVEDKE:

2. zv. Maron, krčanski deček iz Libanona ..... .25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kavkaških gora ..... .25
4. zv. Praški judek ..... .25
8. zv. Tri Indijanske povesti ..... .30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japnskega ..... .30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega ..... .25
11. zb. Rdeča in bela vrtnica, povest .30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji ..... .30
13 zv Boj in zmaga, povest ..... .30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske .. .30
15. zv. Angelj sušnjev. Braziljska povest ..... .25
16. zv. Zlatokopi. Povest ..... .30
17. zv. Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo ..... .30
18. zv. Preganjanje Indijskih misjonarjev ..... .30
19. zv. Mlada mornarja. Povest .30

Tisoč in ena noc, trdo vez. ..... .90
Tik za fronto ..... .70
Tunel ..... 1.—
Tatič, Bevk, trd. vez. ..... .75
Tri povesti (Flaubert), trd. vez. .. .75
Tri povesti grofa Tolstoja ..... .50
Turki pred Dunajem ..... .60
Trenutki oddiha ..... .40
Veliki inkvizitor ..... 1.—
Vera (Waldova) broš. ..... .35
Višnjeva repatica (Levslik) vez. 1.—
Vrtnar, Rabindranath Tagore
trdo vezano ..... .75
broš. ..... .60
Vojska na Balkanu, s slikami .... .25
Volk spokornik in druge povesti za mladino 1.00
Valentin Vodnika izbrani spisi ..... .30
Vodnik svojemu narodu ..... .25
Zgodba Napol. huzarja vez. ..... 2.—
Zmisel smrti ..... .60
Zadnji dnevi nesrečnega kralja .60
Zadnja pravda, trdo vezana ..... .75
Zadna pravda ..... .50
Zmaj iz Bosne ..... .70
Zlatarjevo zlato ..... .90
Za miljoni ..... .65
Ženini naše Koprnele ..... .35
Zmote in konec gospodične Pavle .35
Zgodovinske anekdoti ..... .30
Zločin v Orsevalu 246 str. ..... 1.—

ZBIRKA SLOVENSKIH POVESTI:

1. zv. Vojnomir ali poganstvo ..... .35
2. zv. Hudo brezdno ..... .35
3. zv. Vesele povesti ..... .35
4. zv. Povesti in slike ..... .35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh ..... .65

ZBRANI SPISI ZA MLADINO (GANGL):

2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi ..... .50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ..... .50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti ..... .50
5. zv., trdo vezano. Vinski brat .... .50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti .50

Ljudski oder:

4. zv. Tihotapec, 5 dejanj ..... .60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja ..... .60

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku. Knjige pošiljamo poštnino prosto.

"GLAS NARODA"
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York

Prva skušnja.

Zofka Zvonarjeva.

Tisti večer pri moji prvi skušnji v stari Čitalnici je bilo prav zanimivo. Bilo nas je mnogo. — Predno se je režišer Koceli pojavil, je bil v sobi tak šunder, kakor da je kak sejem. Ko je vstopil režišer, je vse utihnilo. Vsi mladi diletantje so zasedli stole, ki so bili okoli sobe razvrščeni. Jaz sem dobila za prvo poskušnjo vlogo Jelice v igri "Šolski nadzornik" od Trifkoviča.

Skušnja se je pričela. Joj! — Treba je bilo stopiti na sredo sobe in pričel se je dijalog. Kakor sem bila poprej živahna in glasna, kar naenkrat sem okamenela — jeziček ni bil več gibčen — stala sem kot štor. Bilo me je tako sram, ne tistih, ki so pred menoj sedeli, ti mi niso bili toliko na poti, ampak tisti za menoj, kaj tisti delajo? To me je skrbelo, oh jej, gotovo se mi posmehujejo.

Vlogo Stankota, mojega zaročenca, je igral gospod Giontini, knjigarnar na Glavnem trgu, kateri je takrat sodeloval pri diletantskeh predstavah. Vloge sem se naučila izvrstno, ampak je šlo kot vreteno — drrrr —. Pa me je začel režišer sukati. Koj pri prvih stavkih me je ustavil: — Ali tako-le hočete govoriti? Govorite naravno! — Mučil se je z menoj, zli zastonj. Imela sem tudi vzkliniti Stankotu: — Oh, od vsega srca te, . . nak! tega pa že ne rečem Giontiniju, sem si mislila, mami doma že, ali njemu pa že ne, in gledala sem trmasto na tla.

Režišer jezen: — Saj to ni g. Giontini!

Lej ga no, sedaj si pa upa trditi, da to ni g. Giontini, saj ga vendar poznam, saj kupujem v njegovi trgovini svinčnike in peresa za šolo.

— No, da, to je on, ali zdaj je tukaj Stanko, katerega predstavlja v igri, ali ne razumete? Uh, pa hoče postati igralka! — in najrajši bi me bil menda v čelo dregnil, da se mi pamet odpre.

Ajaaa, zdaj se mi je zjasnilo, torej vse to se dela tako za nalašč, kakor bi bilo res — in šlo je nato bolje. Ampak roke, te nesrečne roke, jaz nisem vedela, kam ž njimi, tiščala sem jih takole nizko doli pri pasu.

Nisem si upala rok stegniti, pa je režišer kar naprej vpil nad menoj: — Ali mislite, da vam jih bo kdo dgriznil? In potem, če o sreču govorite, zakaj pa potem roke tako doli na desno molite? — Stopil je blizu k meni ter se mi pačil v obraz in se norčeval: — Povejte no, ali veste, kje imate srce? — Skoraj sem zajokala, tako me je bilo sram, in sem zašepetala: — O ja! — No, kje ga pa imate? Povejte no! — me je dražil.

Počasi sem roke bolj gori proti vratu potegnila in sem rekla: — Tukila! — A tako, tam imate srce, no hvala lepa! — razjarjen je letal po sobi in renčal: — Sh nihče mi mahen, počakati se mora še par let, potem bo pa že vedela, kje ga ima.

Takrat smo deca še govorili predmestni dialekt, nismo znali pravilne slovenščine, ker je bil pouk v šoli nemški, zato nam je dalo Dram. društvo kasneje dramaturga Antona Terstenjaka, in temu niso bili naši — kuku, teku in zdejla, prav nič všeč. Zabičaval nam je, da se govori el, tel, mel, jezik se nam je lomil pri tem izgovarjanju, ali čez par mesecev nam je teklo gladko.

Šolskega nadzornika pa je igral takrat pri predstavi August, pa ne tisti iz cirkusa, o ne, ampak gospod August Krule, ki uči danes angleško, vsak dan se ga lahko vidi, kako pricaplja s knjigo pod pazduho iz Rožne doline v kavarno Union. Kot šolski nadzornik je prišel inšpicirat učitelja. Moral je podati odločnega, strogega moža. A glej ga no! Smuknil je kot mala žaba skozi vrata na oder ter zmuznil v kot, tako se je preplašil občinstva. Izgledalo je, da se on učitelja boji, mesto učitelj njega. Jaz pa, ki sem bila pri skušnjah tako sramežljiva, sem bila pri predstavi naenkrat silno korajzna in temperamentna. Le čakaj režišer, zdaj ti pa pokažem, če imam talent za igralko ali ne! Videč preplašenega šolskega nadzornika sem šla po njega v kot in sem ga za rokav naprej privlekla, češ: tukaj se govori pred rampo! S tem sem ga pa ravno najbolj prepomila in režišer si je za kulisami pulil lase.

Drugi dan sem pa čitala v slovenskem časopisu prvo kritiko: — V prvi vrsti nam je omeniti Zvonarjeve Jelice, ki kaže poleg brhke vnanjosti tudi izredno nadarjenost in obeta zlasti za vloge enakega genra postati prav dobra moč. —

Ko sem to prečitala, mi je bilo tako sladko pri srcu, četudi nisem pri skušnji vedela, kje ga imam.

Petdesetletnica Vladimira Nazorja.

V Zagrebu bivajoči Istrijani so pred kratkim proslavili v svojem druženju petdesetletnico pesnika Vladimira Nazorja. Književnik Katalinović-Jeretov je govoril o literarnem delovanju pesnika ter naglašal njegovo veliko ljubezen do Istrije in njenega mehkega liburnijskega narečja. Prečital je nekoliko krasnih Nazorjevih pesmi v dialektu. Pesniku je bila v Crikvenico poslana pozdravna brzojavka.

Ste se naveličali mleka?

Mleko, mleko, mleko—ni čuda, če se ga otroci naveličajo. Odpravite vsakdanjost z RUNKO-MALTOM. Samo pretresite v čaši mleka. Okusen, redilen, prebavljiv Runkelov izdelek. Vprašajte grocerja.

Pijte RUNKOMALT

ZAČETEK POČITNIC

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Beseda "počitnice" bajno vpliva na vse šolarje in študente. Začetek počitnic praznujejo na najrazličnejše načine. Študentke nekaterih angleških šol se ob tej priliki oblečejo v moško obleko ter premenirajo po mesta.

WESLEY BARRY SE JE POROČIL

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Pred kakimi desetimi leti je začel vzbujati v raznih kinematografskih slikah veliko pozornost devetletni fantič Wesley Barry, ki je bil tako pegast, kot da bi pihnil v otrobi. Baš zastran teh peg je postal ljubljenec občinstva. Te dni se je poročil. Star je devetnajst let, njegova žena pa 23.

Starokrajska porota.

Dne 7. junija se je pričelo junijsko zasedanje ljubljanske porote. V dvorano je stopil mlad, lep fant

Janez Pogačar,

rojen januarja 1905 v Krnici pri Gorjah. Obtožen je, da je dne 8. marca 1926 izvršil roparski napad na Franceta Dijaka iz Bohinja.

Pogačar je imel žalostno mladost. Njegov oče je bil bogat kmet ki je imel s prvo ženo osem otrok, z drugo pa sedem. Obtoženec je po starosti tretji otrok iz prvega zakona. Ko mu je mati umrla, je moral že kot 12leten deček z doma, nakar si je skrbel sam za življenje kot pastir, hlapec in delavec.

Osmega marca zvečer je šel utrujen od dela v Potočnikovo gostilno v Krnici, tam je našel večjo družbo, med katero je tudi bil France Divjak. Pogačar je v gostilni popil nekaj žganja in vina, ko pa je pri plačevanju opazil, da ima do tedaj neznani mu Divjak večje število bankovcev pri sebi, je sklenil, da ga bo zunaj v temi oropal. Okrog osme ure zvečer, ko se je odpravljal Divjak na pot, je skočil Pogačar za njim in zakričal: — Kaj pa ti misliš? — ter ga hkrati s polenom udaril po levem delu glave, da je ta takoj nezavesten omahnil ter se zgrudil na tla. Pogačar mu je pobral listnico z nad štiristo dinarji vsebine, nato pa šel mirno spat. Udarec je bil tako hud, da je bil Divjak nezavesten do jutra, ko so ga ljudje našli.

Pogačar je imel listnico nekaj časa pri sebi v hlačnem žepu, ko so ga pa zvečer orožniki aretirali, je Pogačar neopaženo odvrgel listnico od sebe, ki so jo orožniki našli šele potem, ko je Pogačar priznal svoj zločin.

Pri porot. razpravi se obtoženec zagovarja ter taji, da bi on izvršil ta rop. Bil je na večer zelo omamljen ter se sedaj ničesar ne spominja. Nasilja nad Divjakom ni izvršil, njegovo listnico pa je našel šele zjutraj, ko je iskal svoj klobuk. Listnico pa je obdržal do onega trenotka, ko so ga žandarji aretirali.

Porotni razpravi je predsedoval sodni svetnik Vehovar, senat sta tvorila še sodna svetnika Lajovic in Merala, državni pravdnik je bil dr. Mastnjak, obtoženčev zagovornik pa dr. Žitko.

Zaslišane priče so izpovedale v glavnem, da je bil obtoženec kritičnega dne res zelo pijan, vendar ne toliko, da se ne bi svojega dejanja zavedal. Po zaslišanju prič je stavil senat porotnikom vprašanje, ali je Janez Pogačar kriv hudodelstva ropa, izvršenega s silo, nad Francetom Divjakom, ki mu je prizadejal težko telesno poškodbo in ga oropal 400 dinarjev.

Državni pravdnik je poudarjal, da imajo med kaznivimi dejanji pečat sramote posebno ona, ki so naperjena proti lastnini in imetju. Hujši nego tatvina, poneverba in goljufija pa je rop. Kvalifikacija ropa je v tem slučaju podobna, ker je obtoženec že pri preiskavi priznal orožnikom, pozneje pa to preklical, kar vzdržuje tudi pri razpravi. Trditev, da je Pogačar našel denar na vrtu, ne velja, ker Divjak sploh še nikdar v življenju ni hodil po tistem vrtu in je torej nemogoče, da bi izgubil listnico tam. Tudi ni bil obtoženec tako zelo pijan, kot se skuša zagovarjati.

Zagovornik dr. Žitko je bil mnenja, da ni dokazov za rop. — Navedbe obtoženca so zelo verjetne, priznanje orožnikom pa ne drži, ker si orožnika sploh sama nista na jasnem. Dalje je zagovornik opisal pomanjkanje vzgoje in brižnosti za Pogačarja v njegovih mladih letih.

Porotniki so po posvetovanju odgovorili na stavljeno jim vprašanje s soglasnim "da" s pripombo, da ne gre za težko telesno poškodbo, nego le za lahko.

Janez Pogačar je bil nato obsojen na tri leta težke ječe, postrene vsakega pol leta s trdim ležiščem, temnico in postom. V kazen se mu všteje preiskovalni zapor.

Izanec pred poroto.

Klasičen kraj tepežev in poboja je Ig. V tem slučaju pa je porotno sodišče razpravljalo o prav posebnem izrastku izanske surovosti. Pred porotniki se je zagovarjal Martin Škraba, rojen 1897 v Matenji vasi in pristojen v Iško Loko ter posestnik v Matenji vasi. Bil je že večkrat predkaznovan in sicer enkrat radi tatvine in štirikrat radi tepeža.

Obtožnica proti njemu navaja, da je na Igu v veži Tonijeve gostilne večkrat udaril Antona Sterleta po glavi in ga nato na travniku za gostilno sunil z nožem v hrbet ter mu s tem prizadejal poleg lahke poškodbe na glavi, vsled prereza hrbtnega mozga samo ob sebi težko telesno poškodbo, — združeno ne samo z več kot 30 - dnevnim motenjem zdravja in posebnimi bolečinami za poškodovanca, ki je postala za življenje nevarna, ampak tudi združena z vednim bolehanjem poškodovanca in z neprestano nezmožnostjo opravljati njegov poklic.

Dalje navaja obtožnica, da je 26. septembra na Igu nalašč pretepaval s polenom svojo dveimpolletno hčerko Marijo. Škraba ji je prizadejal na obrazu, pri očeh, lahke telesne poškodbe z vidnimi znaki in posledicami.

Martin Škraba je človek surovega, srboritega značaja. Po besedah državnega pravdnika ni v njem niti sledu najprimitivnejše srčne kulture. Obtožen je bil že trikrat radi lahke telesne poškodbe in enkrat radi hudodelstva težke telesne poškodbe in je bil tudi vselej kaznovan. Občina mu daje najslabše izpričevalo, ker je razgrajač, pretepač in kalilec nočnega miru ter živi v večnih prepirih s svojimi sosedi.

Maja 1925 se je poročil z Marijo Fistrovo, s katero je že preje imel otroka Marijo.

Značilno za tega suroveža je, da je že pred poroko rekel predlagani priči Mariji Platnar, da bo Fistrovo res poročil, da "pa ne bo dolgo", ker bo morala njegova žena že ob dveh zjutraj vstajati, mnogo delati in malo jesti. Svoji surovosti je dajal tudi duška nad svojo dveimpolletno hčerkico.

Pri razpravi je isti senat kot pri dopoldanskem zasedanju, državno pravdništvo je zastopal dr. Mastnak, obtoženca je zagovarjal dr. Poček, zastopnik zasebnega udeleženca Strleta pa je bil dr. Frlan.

Obtoženec se zagovarja v pristni ižanski govorici: — Nekaj je res in nekaj ni res! — V nedeljo po drugi maši sta šla s svakom Šušteršičem v Tonijevo gostilno na Igu. Tam sta naletela na Antona Strleta. V gostilno pa je prišel še neki Zalar. Z Zalarjem sta se nekaj sporekla, ker mu je ta očital, da je sam, če mu je žena odšla. Škraba ga je zafrknil: — Kaj pa ti veš, ali sem jaz pustil babo, ali je baba mene!

Z Zalarjem sta bila pri kraju, ko je ta, sluteč pretep, previdno odšel iz gostilne. Nato sta se Šušteršič in Škraba, po domače Mežnar, spravila na Strleta, ki se do takrat ni vtikal v prepir in na katerega je imel Škraba posebno jezo, ker je bil cerkovnik mesto njega in ker ga je nekoč naznanil radi tatvine lesa.

Šušteršič je priložil Strletu klofuto, ta je že zagrabil za stol. V veži pa je Škraba udaril z zaprtim nožem Strleta trikrat močno po glavi. Strle je padel krvaveč na tla. Šušteršič ga je hotel kar s koso, kar pa je preprečil Strletov sin Jože.

Na travniku zunaj gostilne pa je Škraba osuval Strleta z odprtim nožem ter mu prerezal hrbtni mozeg.

Zaslišanih je bilo več prič, 50 let stari Anton Strle je prišel v dvorano ves skljućen in šepajoč ob palici ter opisal omenjene dogodke, enako druge priče, kot Strletov sin Jože, dalje gostilničarka Roza Toni, dekleta Ivanka Švigelj, Marija Ciber in Marija Škrjanec, ki so videle dogodke na travniku, dalje Marija Fister, obtoženčeva tašča in mala desetletna Marija Svete, ki je varovala Škrabovega otroka. Zaslišana sta bila tudi zdravniška izvedenca dr. Novak in dr. Avramovič, ki sta izpovedala, da so Strletove poškodbe težke in bodo imele posledice.

Po pričevanju je senat stavil porotnikom šest vprašanj in eno eventuelno, in sicer, ali je obtoženec kriv težke telesne poškodbe s sunkom v hrbet, ako je bil Strle 30 dni zato bolan, ali se je nahajal v smrtni nevarnosti, če je bila rana združena z vednim bolehanjem in če je Strletu odvzeta možnost opravljati njegov poklic. — Na ta vprašanja so porotniki odgovorili s soglasnim "da". Na šesto vprašanje glede lahke poškodbe s soglasnim "ne", samo eventuelno vprašanje je odpadlo.

Senat je nato obsodil Škrabo na dve leti težke ječe in 32.000 dinarjev odškodnine Antonu Strletu.

Fontenellov odgovor.

Težko bi bilo najti na zabavljico bolj ponižujoč odgovor, nego ga je dal Corneilev nečak, slovstvenik Fontenelle (1657—1757), nekemu pisatelju, ki je rabil Fontenellove pomoči in je prišel k njemu s ponižno samoobtožbo, češ, da ga je žalil v neki brošuri. "Gospod", mu je dejal filozof, "to sem šele od vas izvedel".

Na Angleškem nakopljejo na leto povprečno po pet tisoč ton zlate rude.

*

Angleško kraljevo družino stanejo vzdraviła v enem letu 2700 funtov.

ALI VESTE, —

da bo priredil slavni ruski basist Šaljapin dva koncerta v Zagrebu? Ali veste, da vam dajo Helmars kakovost po zmerni ceni? Navadne cigarete vam dajo kakovost in sicer po ceni, ki je niso vredne.

20 MOŽ DOBI DELO

za delati drva pri Bakenum Chemical Co., plača $2.00 klaftra.
John Lipovec,
Box 96, 96, Pickens, W. Va.
(3x 25,26,28)

ESTABLISHED 1847 — WILLIAM KENNELLY, INCORPORATED — REAL ESTATE AUCTIONEER

Berkeley Heights, N. J., je ---

V okrožju zone 20 milj, in samo ena ura vožnje iz New Yorka;
14 milj od Tube postaje v Newarku;
Baš v črti, kamor se Newark razširja;
V Watchung Mountains okrožju, na višini 500 čevljev;
Samo par minut hoje od Berkeley Heights postaje Delaware, Lackawana and Western R.R.
Sredi poti med Summit in Plainfield

Prodanih bo na

Javni Dražbi -- 475 Lotov

ZNANIH KOT **BERKELEY HEIGHTS PARK,** UNION COUNTY N. J.

Prostor je ob Union Avenue, College Avenue in sosednjih cestah.
Sredpota med Summit in Bernardville v osrčju Watchung Mountains. Samo par sto čevljev od Springfield Ave., glavne prometne žile predmestja New Jersey poleg jerseyskega vhoda novega prometnega predora.

RAZPRODAJA SE BO VRŠILA

v PONDELJEK, 5. JULIJA

ob dveh popoldne v lepem ali slabem vremenu na mestu pod velikim šotorom

Umestne omejenosti. 70% na hipoteko. Brezplačne lastninske police.

ZASTOPNIK JE VSAK DAN NA POSESTVU. PIŠITE PO ZEMLJEVID.

Lastniki bodo pomagali kupcem postaviti hiše po lahkimi pogoji.

KAKO SE PRIDE NA POSESTVO: Vzemite Hudson Tubes na 33. cesti in 6. Ave., ali v Hudson Terminal na Cortlandt Str., ali ferry z Barclay Street do D. L. & W. postaje v Hobokenu nato pa Lackawanna vlak do Berkeley Heights postaje. Pojdite proti jugozapadu na Union Ave. par minut do prostora. Z AVTOMOBILOM: Vzemite katerikoli ferry preko Meadowsob Newark Turnpike do Market Street, Newark, po Market Str. do Springfield Ave. do Berkeley Heights, zavijte na levo na Plainfield Ave., v Berkeley Heights preko železniške proge, nato pa na desno na Union Ave. do prostora.

Plainfield in Summit Ave. busi vozijo mimo Springfield Ave., par sto korakov vstran od posestva.

149 Broadway New York City — WILLIAM KENNELLY Incorporated — Telephone Hanover 1020

IŠČE SE

izvežbane može za likanje podov. Stalno delo. Pridite osebno ali pa pišite. — Wisconsin Chair Company, Port Washington, Wis.

NAPRODAJ

6 hiš po 2 familiji, 5 in 6 sob ter verando; kurjava na paro, najnovejša kopališča in kuhinje. Pridite pogledat. — Anton Bremec, Marion Ave. & Ramsey Street, Middle Village, L. I.
(3x 25 & 2.9)

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

z naročilom pošljite znamke ali money order na:

"Glas Naroda"
82 Cortlandt St.,
New York, N. Y.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava 'Glas Naroda'.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE V ITALIJO in JUGOSLAVIJO preko TRSTA

s parnikom **PRESIDENTE WILSON**

dne 6. JULIJA, 1926.

Parnik je bil popolnoma prenovljen in je sedaj kurjen z oljem ter ima 4 razrede: PRVI, DRUGI, POSEBNI in TRETJI RAZRED. VOZNI list III. razreda stane do Trsta $95.00, za tja in nazaj pa $162.00. Vozni list za takozvani "POSEBNI" razred stane do Trsta $120.00, za tja in nazaj pa $214.00. Vozni list za II. razred stane do Trsta $135.00, za tja in nazaj pa $243.00. Vojni davek $5.00 je prišteti pri vseh cenah. Otroci so v III. razredu do 1. leta prosti, od 1. do 5. let plačajo četrtino; od 5. do 10. leta plačajo polovico.

Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane, pazil na prtljago in gledal, da bodo potniki brezskrbno in zadovoljno potovali.

Kdor je namenjen potovati, naj se čimpreje priglasi ter piše za pojasnila na:

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

51 (Nadaljevanje.)

Tri in dvajseto poglavje.

V veliki dvorani novega Pinakoteka je stal pred neko veliko sliko visok gospod v angleški turistovski obleki, princ Filip v civilu, ki je bil na dopustu ter je tudi prišel v Monakovo, da si ogleda proslavljeno sliko.

Ni zapazil, da se je občinstvo polagoma porazgubilo in da je stopil v dvorano medtem par. Ko je ta par prekoračil že polovico dvorane ter se pri tem prav tako malo brigal za okolico kot osamljeni prijatelj umetnosti, se je slednji naenkrat obrnil najbrž pokoteč se nekemu nezavestnemu inštinktu. V istem trenutku pa ga je streslo.

Ali je mogoče! Gospa Konrid in Ter Velps tako intimno skupaj! Ni se mogel motiti, kajti gospa Konrid je nosila glavo tako kraljevski kot ponavadi in tudi Ter Velpsa bi bil spoznal takoj med tisoči.

Gospa Konrid in Ter Velps!

To je šimilo princu tako v ude, da je moral sesti na baržunasto rofo ter nekoliko razmišljati. Najrajše bi šel za parom, da se za gotovo prepriča, a tega mu ni dopuščala diskrecija, ki je običajno pri moških njegovega stanu.

Če bo slučaj mil, bosta prišla še enkrat mimo in če ne, se bo moral zadovoljiti s svojim razkritjem. To pa ni bilo lahko, kajti ona ga je presenetila in razkačila, čimbolj je razmišljal o stvari. On je videl v Veri, kot vsak drugi, izjemo. Močno pa ga je jezilo, da je postala sedaj taka kot vsaka druga. Kot žena iz odličnega stanu je morala svoj sloves še boljše varovati kot kaka druga in poleg tega ni razumel, da je bil ravno Ter Velps, za katerega se je žrtvovala na tak način. Ni bil sicer preveč strog sodnik, a jezilo ga je, da je storila kaj takega ravno gospa Konrid. V teh mislih je pričel dvomiti, da je bila res ona.

Ta dvom pa ni dolgo trajal.

Še istega večera, bilo je še precej zgodaj, ko se je princ vrnil z obiska pri znancih v polni uniformi, je stopil še enkrat v čitalnico. Rožljanje sablje je napotilo edinega tam navzočega gospoda, da je dvignil pogled.

— Ter Velps!

— Visokost! — se je glasil istočasno vzlik presenečenja, kateremu je sledil mučen odmor. Misli slikarja so takoj pohitele k Veri, ki se je zgodaj umaknila, dočim je bil princ mučno presenečen, ko je videl, da izginja njegov dvom.

— Kdo bi si mislil, da se bova srečala tukaj, — je rekel princ konečno ter sedel na divan. — Nikdo ni vedel kam ste šli, a dobro izgledate Ter Velps, sveži in spočiti. Kako je z Vašo roko?

Na čelu Ter Velpsa se je prikazala senca, ko je iztegnil svojo desno roko. — Žalibog, še vedno ni v pravem tiru.

— Obzalujem. Vi ste seveda kot jaz prišli semkaj radi Bergove slike. Kako vam ugaja?

— Pošteno priznano, meni se zdi da pretiravajo sliko, — je menil Henrik, z očividnim nezadovoljstvom, na svojem lepem obrazu. — Umetnik bi sicer ne smel reči kaj takega o drugem, ker so ljudje vedno pripravljeni podtakniti mu malenkostne motive, a jaz si pač ne morem pomagati. Celo na stroške pameti in previdnosti hočem ostati pošten.

— Popolnoma moje mnenje ter me veseli, da ga je podprl človek, kojega umetnost cenim sam visoko, — je pritrdil princ, očividno zadovoljen. — Vaša dela so povsem drugačna stvar, Ter Velps, in jezi me, da niste sami nastopili tukaj.

— Zelo dobri ste, visokost, a na delo zaenkrat ne morem še misliti.

— Ali se dolgočasite?

— Zaenkrat še ne. — Henrik se je spomnil svojega življenja v družbi Vere in nasmehnil se je misli, da bi mu moglo biti dolčas v njeni družbi.

Radovednos princa je ostala dotedaj še popolnoma neutešena. Naravnost vprašati ni hotel, a koprnel je po tem, da izve kaj podrobnejšega, kajti Ter Velps ni imel najbrž niti najmanjšega pojma, da je videl princ njega in Vero skupaj v Pinakoteku.

— Če vam je prav, — je rekel po kratkem odmoru, katerega je porabil, da si je prižgal smodko, — bova jutri zjutraj še enkrat skupaj objskala Pinakotek. Rad bi vam pokazal, kaj na sliki mi ne ugaja. Nato bova nekoliko polumpala, kajti mudim se tukaj inkognito.

Globoko nezadovoljstvo je prevzelo Tel Velpsa. Ni mogel pustiti Vere same in prav tako ni smel upati, da bo ostala njena navzočnost princu prikrita. Le majhen slučaj, neznaten dogodek in luč, v kateri se mu je prikazovala ženska, ki je bila dosedaj za njega najvišje na svetu, bi postala povsem drugačna.

— Bojim se . . . obžalovati moram . . . je pričel obotavljaje.

— Aha, razumem, — ga je prekinil princ z dobrodušnim usmevom. — Niste prost — rožnate verige . . . No, dragi Ter Velps, jaz sem zadnji, ki bi vam raditega kaj očital.

— Motite se, visokost, — je pričel Henrik iznova. — Dama, ki pride pri tem vpoštev, seveda je dama . . . je jezno pripomnil, ko je videl smehljaj princa, — stoji previsoko, da bi se spravilo v stik s temi splošnimi izrazi. To je namreč gospa Konrid.

— Sveti Bog, — je vzkliknil princ, napol jezen in napol presenečen. — Tega ne morem niti pojmiti. Mislil sem vedno, da je bila zmota . . .

— Kakšna zmota?

— Videl sem vaju danes v Pinakoteku ali vsaj domneval, da vaju spoznam, vas in gospo Konrid. Stvar pa je bila tako negotova, da sem pričel konečno dvomiti.

— Zakaj? — pe vprašal Ter Velps smehljaje, ker se je čutil tedaj zamagalcem. — To bi se lahko pripetilo vsakemu, princ, slučajno srečanje na potovanju.

— Torej slučaj? — je rekel princ zategnjeno in s stranskim pogledom. — Rad vam vrjamem, da je to za vas srečen slučaj. Kje stanuje gospa Konrid?

— Tukaj v hotelu.

— Aha.

Ta vzklik je imel čuden povdarek, ki je Ter Velpsa neprijetno dirnil.

— Svoje sobe ima v prvem nadstropju, — je hitro dostavil, — ter je v nesrečnem položaju, da je brez družabnice, ki je obolela. Vsled tega storim jaz kar morem.

— To je vaša dolžnost, — je pripomnil princ nekoliko reservirano. — V splošnem pa sem imel popolnoma prav, ko sem dvomil o njeni identičnosti. Zelo se je izpremenila, kot sem zapazil.

— Ali je to kaj čudnega? Potem ko je bila oproščena takega moža? Vprašujem se vedno le, kako je mogla to tako dolgo prenašati.

— Najbrž se bo sedaj odškodovala za vse. Recite mi, Ter Velps, — ali ni nekoliko predrzno — to slučajno srečanje tukaj v tujini? Po požrtvovalnosti, katero je pokazala ob vaši bolniški postelji, sem prepričan, da se bo naša družba pozneje maščevala.

(Dalje prihodnjič.)

NOVE ČELADE

HENRY MILLER, WASH. D. C.

V svetovni vojni so nosili ameriški vojaki čelade, kakoršna je desna na sliki. Izkazalo se pa je, da povsem ne odgovarja svojemu namenu. Če bo izbruhnila še kaka vojna (vse kaže, da bo) bodo ameriški vojaki opremljeni s pokrivali, kot ga vidite levo na sliki. Možak, ki o takih zadevah odloča, je brigadni general C. C. Williams.

Maksim Gorki:

Orlov in njegova žena.

(Nadaljevanje.)

Skomignil je z rameni in si drgnil glavo ter skeptično zrl na Matrono. Postala je naenkrat tako zgovorna in skušala mu je z vnemo dokazovati, da ljudje tudi zaslužijo usmiljenje. Nagnila se je k njemu, zrla mu nežno v obraz in govorila mu dolgo, dolgo o ljudeh, o težkem bremenu življenja, in tako dalje. On pa jo je gledal in si mislil: — Glejte vendar, kako zna govoriti! Odkod ima neki te besede?

— Ti sam si dobrosrčen človek, — je dejala. — Zadavil bi kolero, praviš, ko bi se te hotela lotiti. Čemu to? Koga pač nadleguje tebe ali ostale ljudi? Nasprotno, ali se ti ne godi boljše, odkar jo imamo tukaj v mestu?

Orlov se je naenkrat glasno zakrohotal.

— V resnici, to je pravilno! Resnično se mi godi bolje, odkar je ona tu. Vrag me vzemi! Okrog in okrog umirajo ljudje kakor muhe, in jaz se počutim pri tem vedno boljše! Haha. . . tako se godi v tem življenju! Človek bi znorel!

S krohotom se je dvignil ter se podal v službo. Korakajoč po koridorju, mu je prišlo na misel, da je pravzaprav škoda, da ni nikdo slišal Matroninega pametnega govorjenja.

— Kako sprotno se je o vsem tem izrazila! Samo ženska je, a govori čisto razumno!

V veselem razpoloženju je stopil v svoj oddelek, odkoder mu je že donelo nasproti vzdihovanje in stokanje bolnikov.

Z vsakim dnevom se je nekako razširjalo obzorje njegovih čustev, obenem je rastlo v njem poželenje, izpregovoriti to, kar misli. Seveda ni mogel nikakor vsega izraziti, kar je vrelo v njegovi notranjosti, ker večine svojih čustev in misli sam ni razumel. Posebno ga je mučila grenka zavest, da mu ni bilo mogoče razveseljevati se kakor drugi nad tujo srečo in nad tujim blagostanjem. — Vedno in vedno se je porajala v njem želja, izvršiti nekaj velikega in čisto novega, s čemur bi presenetil ves svet. Zdelo se mu je, da se nahaja v baraki v sredi med dvema strankama. Zdravniki in dijaki so stali nad njim, strežaji pod njim — kaj pa je bil on sam? Čustvo sramote se ga je lotilo, bilo mu je, kot da se igra usoda ž njim, kot da ga je odtrgala od njegovega mesta ter ga nosi kakor pero po zraku. Zasmilil se je samemu sebi ter iskal tolažbe pri svoji ženi. Često je storil to z namenom, ker je menil, da ga njegova odkritosrčnost pred Matrono ponižuje. Vkljub temu je hodil k nji. V temnem, jeznem in zaničljivem razpoloženju je prihajal navadno k nji in ljubezniv in pomirjen je odhajal. Matrona je imela tako čisto svoje besede. Ni jih bilo mnogo in donele so jako priprosto, a bilo je v njih mnogo čustva, in z začudenjem je opazil Orlov, da ima na njegovo duševno življenje vedno več vpliva, da mora vedno češče misliti na njo, da vedno bolj želi, odkriti ji svoje srce.

Tudi ona je dobro vedela, kaj mu je postala in skušala je svojo rastočo moč nad njim še utrditi. Ne da bi opazila, je mnogostransko, napeto življenje v baraki nenavadno dvignilo njeno samozavest. Ni bila vajena, o stvareh razmišljati, a če se je takole spomnila svojega prejšnjega življenja v temni kleti, na ozki krog skrbi za svojega moža in za gospodinjstvo, je nehote primerjala preteklost s svojim sedanjim položajem, in motne slike njene nekdanje eksistence so izginjale vedno daljši, vedno bolj megleni dalji. Njeni predpostavljeni so jo čislali radi njene ubogljivosti in pridnosti, vsi so bili prijazni ž njo, videli so v nji enakovredno žensko, in ta nova zavest je dvignila v nji pogum do življenja.

Ko je imela nekoč nočno službo, jo je pričela zdravnica izpraševati o njenem prejšnjem življenju. Matrona ji je vse odkrito in brez ovinkov povedala, naenkrat pa je utihnila in se nenavadno smehljala.

— Čemu se smeješ? — jo je vprašala zdravnica.

— Kar tako se smejem. . . Pregrenko je bilo pač moje prejšnje življenje. . . niti vedela nisem, dobra moja gospa, kako grenko je bilo. . . sedaj šele sem spoznala! —

Ta pogled v preteklost je vplival v Matronini duši tudi na čustva do njenega soproga. Imela je Grigorija še vedno tako rada kakor poprej, čutila je do njega še vedno isto žensko ljubeznivost — obenem pa se ji je tudi zdelo, da je Grigorij njen dolžnik. Včasih, če je govoriла ž njim, je zašla v nekak pokroviteljski ton — toda s svojim večnim, neprestanim govorjenjem se ji je zdel preveč usmiljenja vreden, preubožen. Sem in tja je pričela že dvomiti, če bo sploh kedaj mogoče živeti ž njim mirno, prijateljsko življenje, dasi je še vedno trdno verovala, da bo postal Grigorij pogumneši in da ga bo minila negova otožnost.

Naravnim potom bi si morala postati čedalje bližja — mlada, močna, delavna, bi bila morda našla v napol siti, ubožni kramarski eksistenci ali pa v neprestanem lovu na groše nov cilj življenja. Toda pred preobratom njune eksistence ju je obvarovał baš oni nemir Grišakinega srca, ki se ni mogel skladati z vsakdanjostjo.

VIII.

Nekega meglenega septembrskega jutra se je pripeljal na dvorišč barak bolniški voz, iz katerega je dvignil Pronin okuženega, popolnoma rumenega in suhega, komaj še dihajočega, v zamazano obleko oblečenega dečka.

— Zopet eden iz hiše Petunikova, iz mokre ulice, — je rekel voznik, ko so ga vprašali, odkod je bolnik.

— Čišik, — je vzkliknil Orlov bolestno. — Ali moj Bog, Senka! Ti mali tiček! Ali me poznaš?

— Poznam vas, — je šepetal Čišik s težavo, ležeč na nosilnici in počasi premikajoč oči proti čelu, da bi videl Orlova, ki je stal za njegovo glavo.

— Ah, ti veseli tiček! Kako si pač prišel do tega? — je vprašal Orlov. Bil je popolnoma zmeden pri pogledu na malega dečka, od bolezni popolnoma shujšanega. — Čemu naj ta ubožček veruje v to? — je vzkliknil, izražajoč s tem vprašanjem vse svoje čustvovanje in žalostno tresoč glavo.

Čišik je molčal in zlezel skupaj.

— Mrazi me, — je rekel, ko so ga položili v posteljo in mu slekli raznobojne cunje.

"Takoj te ponesemo v vročo kopel", mu je obljubil Orlov. "Te bomo že ozdravili."

Čišik je stresal glavico.

"Ne, striček Gregorij. . . jaz ne bom več zdrav," je šepetal brezzvočno. "Skloni se k meni. . . jaz sem. . . ukradel harmoniko. . . v drvarnici je skrita. . . Predvčerajšnjem sem igral. . . prvič. . . nato se je takoj pričelo tu v trebuhu. . . kazen za greh . . . vrni jo, striček Grigorij. . . harmonikar je imel sestro. . . ah. . . a-ah. . ."

Pričel se je na vsem telesu tresti in zvijal se je vsled bolečin. Trudili so se vsi za malega dečka, kolikor so mogli, toda zdelano telesce ni moglo več obvarovati življenjske iskrice. Na večer tistega dne je nesel Orlov malega Čišika v mrtvašnico. Bilo mu je, kot da ga je kdo silno razžalil. Poskušal je malega mrtveca zravnati, a posrečilo se mu ni. Odšel je, kot bi ga bil kdo udaril v lice, zamišljen in teman, pred očmi podobo nekoč tako veselega, sedaj tako strašno izpremenjenega dečka. Bil si je svest svoje slabosti in neumljivosti napram smrti. Dasi se je toliko trudil z ubogim Čišikom, dasi so zdravniki napeli vse moči, da bi rešili revčka. . . moral je vendar umreti! To je bila krivica usode! Tudi njega samega, Griška Orlova, se bo enkrat lotilo in ne bo ga več izpustilo. Potem bo vsega konec. Groza ga je izpreletela, in ob jednem se je čutil osamljenega, zapuščenega. Čutil je potrebo, da se s kom pogovori. Večkrat je že prišel s kakim dijakom v dalji pogovor, a tu ni imel nikdo časa za filozofiranje. Tako mu ni preostajal nikdo drugi kot njegova žena. V temnem ,potrtem razpoloženju je šel k Matroni.

Ravnokar je končala delo in se umivala v kotu svoje sobe. V samovaru, ki je stal na mizi, je že vrelo in kipelo.

Grigorij se je vsedel molče na stol in opazoval gola, okrogla ramena Matronina. V samovaru je kipela in brizgala voda, Matrona je vzdihovala pri samovaru. Na koridorju so doneli koraki sem in tja hitečih strežajev in Grigorij si je prizadeval, da bi spoznal mimo idoče po hoji.

Naenkrat se mu je zazdelo, da so Matronine rame baš tako mrzle in potne, kot telesce malega Čišika, ko se je premetaval v krčih na svojem ležišču. Grigorij se je zdrznil in rekel tiho:

"Senka je umrl. . ."

"Kaj — Senka je umrl? Bog mu daj večni mir!" je dejala Matrona kot bi molila in se je pričela koj na to silno odkašljevati: milo ji je prišlo v usta.

"Žal mi je fanta", je rekel Grigorij žalostno.

"Bil je pravzaprav predrzen deček!" je menila Matrona.

(Dalje prihodnjič.)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Kretanje parnikov - Shipping News

29. junija:
Resolute, Cherbourg, Hamburg, Thuringia, Hamburg; Bremen, Cherbourg, Bremen.

30. junija:
Mauretania, Cherbourg; Pres Harding, Cherbourg, Bremen.

1. julija:
Homeric, Cherbourg; Luetzow, Bremen; Berlin, Cherbourg, Bremen.

3. julija:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg, Antwerp.

6. julija:
PRESIDENTE WILSON, TRST; — SKUPNI IZLET.; Columbus, Cherbourg, Bremen.

7. julija:
Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.

8. julija:
Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

10. julija:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg. Yorck, Bremen.

13. julija:
Reliance, Cherbourg, Hamburg.

14. julija:
Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

17. julija:
Majestic, Cherbourg; France, Havre; Pennland, Cherbourg, Antwerp.

21. julija:
Mauretania, Cherbourg.

22. julija:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg.

24. julija:
Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

27. julija
Resolute, Cherbourg, Hamburg.

29. julija:
Pres. Harding, Cherbourg; Bremen.

29. julija:
Westphalia, Hamburg.

31. julija:
Zeeland, Cherbourg, Antwerp; Bremen, Bremen.

"Putujte pod ameriško zastavo"

Znižana cena tja in nazaj do

LJUBLJANE

samo $198.00 in več preko Cherbourga

VESELITE se varnosti in udobnosti na parnikih, katere lastuje in upravlja vlada Združenih držav. Poslužite se posebnih izletov, neprekosljivih udobnosti na kateremkoli parniku brodovja United States Lines—parniki, ki plujejo pod ameriško zastavo.

Veličastno brodovje United States Lines sestoji iz:

S. S. LEVIATHAN
S.S. GEORGE WASHINGTON
S. S. AMERICA
S. S. REPUBLIC
S. S. PRES. HARDING
S. S. PRES. ROOSEVELT

Na vseh teh parnikih so prostorne kabine, obširen prostor na krovu ter dovolj dobre hrane.

Za natančne informacije glede odplutja parnikov United States Lines vprašajte še danes svojega lokalnega agenta ali pa pišite na

United States Lines

45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

SAMO 6 DNI PREKO

z ogromnimi parniki na olje

PARIS 3. julija; 24. julija
FRANCE 17. julija. — 14. aug.

Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

French Line

19 STATE ST., NEW YORK ali lokalni agentje.

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli štv. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

ADVERTISE in *GLAS NARODA*

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki Vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naseljniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane $3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York, N. Y.